

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja
Zavoda za pokojninsko in invalidsko
zavarovanje Slovenije v letu 2011

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja
Zavoda za pokojninsko in invalidsko
zavarovanje Slovenije v letu 2011

Številka: 323-1/2012/61
Ljubljana, 8. julija 2013

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja *Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije* (v nadaljevanju: zavod), ki je nosilec in izvajalec obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2011 in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2011.

Računsko sodišče je ugotovilo, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2011 ter prihodke in odhodke oziroma prejeme in izdatke zavoda za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o računovodstvu, zato je o računovodskih izkazih izreklo *pozitivno mnenje*.

Računsko sodišče je pri revidiranju pravilnosti poslovanja v letu 2011 zavodu izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da zavod v matični evidenci uživalcev pravic ni zagotovil vseh podatkov, ki jih določa Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pri nabavi materiala, storitev in osnovnih sredstev ter pri izvajanju posameznih postopkov izbire dobaviteljev in izvajalcev pa je ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju.

Zavod je med revizijskim postopkom odpravil razkrite nepravilnosti oziroma sprejel ustrezne popravilne ukrepe, zato računsko sodišče od zavoda ni zahtevalo odzivnega poročila.

KAZALO

1. UVOD	9
2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2011	12
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	12
2.2 RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	12
2.3 BILANCA STANJA	15
2.3.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	16
2.3.2 Dolgoročne finančne naložbe.....	18
2.3.2.1 Naložbe v delnice v državi	18
2.3.2.2 Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi	18
2.3.2.3 Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	19
2.3.3 Dolgoročno dana posojila	19
2.3.4 Dolgoročne terjatve iz poslovanja	20
2.3.5 Denarna sredstva	20
2.3.6 Kratkoročne terjatve	21
2.3.6.1 Kratkoročne terjatve do kupcev	21
2.3.6.2 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	21
2.3.6.3 Druge kratkoročne terjatve	22
2.3.7 Kratkoročne finančne naložbe	26
2.3.8 Neplačani odhodki	26
2.3.9 Neplačani prispevki.....	26
2.3.10 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	27
2.3.10.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	27
2.3.10.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.....	27
2.3.10.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	27
2.3.10.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta.....	28
2.3.11 Neplačani prihodki.....	30
2.3.12 Pasivne časovne razmejitve.....	30
2.3.13 Lastni viri in dolgoročne obveznosti.....	31
2.3.13.1 Splošni sklad	31
2.3.13.2 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve.....	32

2.3.13.3	Druge dolgoročne obveznosti	32
2.3.14	Izvenbilančna evidenca	32
2.3.14.1	Neizplačane pokojnine upokojencem s stalnim bivališčem v drugih republikah bivše Jugoslavije.....	32
2.3.14.2	Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev	33
2.3.14.3	Tožbe zaposlenih in uživalcev pravic	33
2.3.14.4	Stanovanjski prispevek za rezervni sklad	34
2.4	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	35
2.4.1	Davčni prihodki	35
2.4.2	Nedavčni prihodki	37
2.4.2.1	Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	37
2.4.2.2	Prihodki od prodaje blaga in storitev	38
2.4.2.3	Drugi nedavčni prihodki.....	38
2.4.3	Kapitalski prihodki	38
2.4.4	Transforni prihodki.....	39
2.4.4.1	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	39
2.4.4.2	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja.....	40
2.4.4.3	Prejeta sredstva iz javnih skladov	40
2.4.4.4	Druga prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	40
2.4.5	Prejeta sredstva iz Evropske unije	40
2.4.6	Tekoči odhodki	41
2.4.6.1	Plače in drugi izdatki za zaposlene	41
2.4.6.2	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	42
2.4.6.3	Izdatki za blago in storitve	42
2.4.7	Tekoči transferi	45
2.4.7.1	Transferi posameznikom in gospodinjstvom.....	45
2.4.7.2	Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	48
2.4.7.3	Drugi tekoči domači transferi	48
2.4.7.4	Tekoči transferi v tujini.....	48
2.4.8	Investicijski odhodki	48
2.5	IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB.....	49
2.6	IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA	50
3.	PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2011	51
3.1	OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	51
3.2	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZA ZAPOSLENE.....	52
3.3	TEKOČI TRANSFERI.....	52

3.3.1	Matična evidenca uživalcev pravic	52
3.3.2	Evidenca terjatev in obveznosti po uživalcu.....	55
3.4	JAVNO NAROČANJE BLAGA, STORITEV IN OSNOVNIH SREDSTEV.....	56
3.4.1	Javno naročanje blaga in storitev	56
3.4.2	Javno naročanje osnovnih sredstev	57
3.5	OPRAVLJANJE STORITEV NA PODLAGI AVTORSKIH IN PODJEMNIH POGODB	59
4.	MNENJE	60
4.1	MNENJE O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	60
4.2	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA.....	60

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Kolodvorska 15, Ljubljana (v nadaljevanju: zavod) za leto 2011 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 1. 3. 2012.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi napake ali prevare ter tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov ter s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja zavoda. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja.

Cilj revizije zavoda je bil izrek mnenja o:

- računovodskih izkazih za leto 2011 in
- pravilnosti poslovanja v letu 2011.

Za doseg prvega cilja smo revidirali podatke, ki so evidentirani v poslovnih knjigah zavoda in izkazani v računovodskih izkazih:

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2011,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2011,
- izkazu računa finančnih terjatev in naložb od 1. 1. do 31. 12. 2011 ter
- izkazu računa financiranja od 1. 1. do 31. 12. 2011.

Za doseg drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene, tekočih transferov, javnega naročanja blaga, storitev in osnovnih sredstev ter opravljenih storitev na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 323-1/2012/3.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

Osnovni podatki o zavodu

Zavod je v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju⁵ edini nosilec in izvajalec obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v nadaljevanju: obvezno zavarovanje) na podlagi medgeneracijske solidarnosti. ZPIZ-1 poleg sistema obveznega zavarovanja ureja dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje oseb, ki so vključene v obvezno zavarovanje. Z obveznim zavarovanjem se zavarovancem na podlagi dela prispevkov ter po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo pravice za primer starosti, invalidnosti, smrti, telesne okvare ter potrebe po stalni pomoči in postrežbi.

Z obveznim zavarovanjem se zagotavljajo:

- pravice do pokojnine (starostna, invalidska, družinska, vdovska, delna pokojnina);
- pravice iz invalidskega zavarovanja (poklicna rehabilitacija, premestitev in delo s krajšim delovnim časom, nadomestila iz invalidskega zavarovanja, povračila potnih stroškov);
- dodatne pravice (dodatek za pomoč in postrežbo, invalidnina, del vdovske pokojnine);
- druge pravice (odpravnine, oskrbnine, letni dodatek).

Zavod zavarovancem, upokojencem in drugim uživalcem zagotavlja in izplačuje tudi posebne pravice zunaj sistema obveznega zavarovanja na podlagi drugih predpisov.

V obvezno zavarovanje so vključeni državljani Republike Slovenije in tujci ob izpolnjevanju pogojev, ki jih določa ZPIZ-1 ali mednarodni sporazum. Zavarovalno razmerje nastane z vzpostavitvijo pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje. Zavarovanci in delodajalci morajo sporočiti podatke za odmero oziroma obračun in plačilo prispevkov ter za nadzor nad plačevanjem in izterjavo prispevkov. Na podlagi Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja⁶ (v nadaljevanju: ZMEPIZ) se vlagajo prijave v matično evidenco.

Obvezno zavarovanje financirajo zavarovanci, delodajalci in Republika Slovenija. Obvezno zavarovanje se financira tudi iz kapitalskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter drugih virov v skladu z ZPIZ-1. Dodatno zavarovanje financirajo zavarovanci oziroma delodajalci.

Zavod samostojno gospodari s sredstvi za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu z ZPIZ-1 in s finančnim načrtom. V okviru načrtovanih finančnih sredstev zavod zagotavlja uresničevanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja in izvajanje dejavnosti za službo. V pravnem prometu nastopa samostojno in brez omejitev v okviru dejavnosti, določene z ZPIZ-1 in s Statutom Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije⁷ (v nadaljevanju: statut). Za obveznosti, prevzete v pravnem prometu, odgovarja s svojim celotnim premoženjem.

Zavod ima status javnega zavoda s sedežem v Ljubljani in devetimi območnimi enotami v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: OE).

⁵ V obdobju, zajetem v revizijo je veljal ZPIZ-1, Uradni list RS, št. 109/06-UPB4, od 1. 1. 2013 velja ZPIZ-2, Uradni list RS, št. 96/12, 39/13. Pri navajanju osnovnih podatkov o zavodu se zato sklicujemo na ZPIZ-1.

⁶ Uradni list RS, št. 81/00, 111/07, 25/11.

⁷ Uradni list RS, št. 114/06, 118/06.

Zavod ima naslednje organe:

- svet zavoda – organ upravljanja zavoda,
- generalnega direktorja – poslovodni organ zavoda.

Svet zavoda sestavlja 27 članov, od katerih jih deset imenuje Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada), šest reprezentativni sindikati, štiri delodajalska združenja, pet organizacije upokojencev, enega člana imenujejo organizacije delovnih invalidov na ravni države, enega člana pa izvolijo zaposleni. Svet zavoda izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika. Mandat članov sveta, predsednika in namestnika traja štiri leta. Svet zavoda opravlja naslednje naloge:

- sprejema kriterije za določitev različnih prispevnih stopenj prispevka za poškodbe pri delu in poklicne bolezni;
- sprejema kriterije za odpis, delni odpis ter obročno plačevanje prispevkov;
- spremlja gmotni položaj upokojencev in delovnih invalidov;
- odloča o uskladitvah pokojnin in drugih pravic, ki izhajajo iz različnih zakonov;
- sprejema programe dejavnosti, finančni načrt, zaključni račun ter poslovna poročila zavoda;
- sprejema statut zavoda, splošne in izvršilne akte za izvajanje zavarovanja in druge splošne akte zavoda;
- daje soglasje generalnemu direktorju k imenovanju namestnika generalnega direktorja, direktorjev sektorjev in direktorjev OE;
- odloča o odpisu, prodaji ter odtujitvi osnovnih sredstev zavoda;
- opravlja druge upravljalne in izvršilne naloge za izvajanje dejavnosti zavoda v skladu s statutom in drugimi splošnimi akti zavoda, izdanimi na njegovi podlagi ali na podlagi drugih predpisov.

Generalni direktor organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda in je odgovoren za zakonitost njegovega dela. Predstavlja in zastopa zavod ter je odredbodajalec za zavod. Generalnega direktorja imenuje svet zavoda, soglasje k imenovanju poda vlada. Za svoje delo in delo zavoda je odgovoren svetu zavoda. V skladu s statutom generalni direktor opravlja zlasti naslednje naloge:

- predlaga temelje poslovne politike zavoda in ukrepe za njihovo izvajanje;
- poroča o rezultatih dela in o poslovanju zavoda;
- spremlja izvajanje finančnega načrta zavoda in planskih aktov službe zavoda ter sprejema ukrepe za njihovo uresničevanje;
- odloča o pravicah zaposlenih iz delovnih razmerij v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo in splošnimi akti zavoda;
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo, statutom in drugimi splošnimi akti zavoda.

Odgovorna oseba za poslovanje zavoda v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je Marijan Papež, generalni direktor.

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2011

2.1 Obrazložitev revizije

Zavod mora kot posredni uporabnik proračuna voditi poslovne knjige v skladu s predpisi, ki so bili temeljni kriterij pri presoji izkazovanja posameznih postavk izkazov in pri presoji pravilnosti sestavljanja računovodskih izkazov zavoda za leto 2011. Za presojo smo upoštevali predvsem naslednje predpise in usmeritve:

- Zakon o javnih financah⁸ (v nadaljevanju: ZJF),
- Zakon o računovodstvu⁹ (v nadaljevanju: ZR),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹⁰ (v nadaljevanju: pravilnik o enotnem kontnem načrtu),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹¹,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹² (v nadaljevanju: pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹³ (v nadaljevanju: pravilnik o odpisu),
- Slovenske računovodske standarde¹⁴.

2.2 Računovodske usmeritve

Zavod je pri evidentiranju in izkazovanju poslovnih dogodkov uporabljal računovodske usmeritve, opredeljene v Pravilniku o računovodstvu¹⁵. Pri pripravi računovodskih izkazov za leto 2011 je zavod upošteval prihodke in odhodke po načelu denarnega toka. Poslovno leto je bilo enako koledarskemu letu.

⁸ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 109/08, 49/09, 107/10, 11/11-UPB4.

⁹ Uradni list RS, št. 23/99.

¹⁰ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11.

¹¹ Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10, 104/11.

¹² Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10.

¹³ Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10.

¹⁴ Uradni list RS, št. 118/05, 90/10.

¹⁵ Sprejet 23. 6. 2009, uporablja se od 1. 1. 2009.

Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena sredstva zavoda so dolgoročno odloženi stroški razvijanja, premoženjske pravice in druga neopredmetena sredstva. Opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe, oprema in drobní inventar. Zavod ob začetnem pripoznanju neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva ovrednoti po nabavni vrednosti. Opredmetena osnovna sredstva se lahko uvrščajo med opremo ne glede na vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 500 evrov, ker se pri novih nabavah upošteva kriterij istovrstnosti.

Zavod vodi opredmetena osnovna sredstva z življenjsko dobo, daljšo od enega leta in posamezno vrednostjo do 500 evrov, kot drobní inventar, ki ga ob nabavi v celoti odpiše. Odpis sredstev se izkaže kot popravek nabavne vrednosti sredstev v breme vira, to je splošnega sklada za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva. Izredni odpis opredmetenih osnovnih sredstev zavod opravi le, če pride do njihove odtujitve ali uničenja in trajne izločitve iz uporabe zaradi zastaranja. Obračun amortizacije se izvaja po amortizacijskih stopnjah na podlagi pravilnika o odpisu. Začetek amortizacijskega obdobja je prvi dan v naslednjem mesecu po tistem, ko je sredstvo, ki se amortizira, razpoložljivo za uporabo, ne glede na to, ali se je že začelo uporabljati za opravljanje dejavnosti.

Dolgoročne finančne naložbe in dolgoročne terjatve

Dolgoročne finančne naložbe so dolgoročne kapitalske naložbe, dolgoročno dana posojila in depoziti. Dolgoročne terjatve so terjatve, ki zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od enega leta. V bilanci stanja so dolgoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu, prikazane kot kratkoročne, v poslovnih knjigah pa se ne preknjižijo.

Denarna sredstva

Med denarnimi sredstvi so izkazana denarna sredstva na podračunu zavoda pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju: UJP). Denarna sredstva zavoda so tudi denarna sredstva v blagajnah na centrali in OE.

Terjatve in obveznosti

Terjatve in obveznosti se praviloma izkažejo v poslovnih knjigah ob njihovem nastanku na kontih terjatev in obveznosti ter hkrati tudi na obračunskih kontih – neplačani odhodki in neplačani prihodki.

Potencialne obveznosti za neizplačane pokojnine in zdravstveni prispevek upokojencem s stalnim bivališčem v drugih republikah bivše Jugoslavije zavod izkazuje *izvenbilančno*.

Zaloge

Zavod material ob nabavi prenese v uporabo in bremeni odhodke po nabavni vrednosti. Večje neporabljene nabave materiala se lahko izkaže kot zaloge. Zaloge materiala vrednoti po povprečnih cenah.

Splošni sklad

Zavod ločeno izkazuje sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, sklad za finančne naložbe ter splošni sklad za drugo. Splošni sklad povečujejo nabavna vrednost in prevrednotovanje osnovnih sredstev, odplačila posojil, ki so bila vključena v račun financiranja, ter

presežek prihodkov nad odhodki. Splošni sklad zmanjšujejo popravki vrednosti osnovnih sredstev, zneski najetih posojil, ki so bili vključeni v račun financiranja, ter presežek odhodkov nad prihodki.

Prihodki

Zavod med prihodke tekočega leta vključuje vsa prejeta sredstva, ki so po vsebini prihodki in so bila vplačana ter razporejena na račun zavoda do 31. 12. tekočega leta. Prihodki se razčlenjujejo po kontnem načrtu za proračunske uporabnike na davčne (prispevki), nedavčne (prihodki od udeležbe na dobičku, od obresti, od prodaje blaga in storitev, dokup pokojninske dobe), kapitalske (prodaja premoženja) in transferne prihodke (prejeta sredstva iz državnega proračuna, skladov socialnega zavarovanja in javnih skladov).

Odhodki

Zavod med odhodke tekočega leta vključuje vsa izplačila, izvršena do 31. 12. tekočega leta in so po vsebini odhodki zavoda. Odhodki se razčlenjujejo po kontnem načrtu za proračunske uporabnike na tekoče odhodke (plače in drugi izdatki zaposlenim ter prispevki, izdatki za blago in storitve, plačila obresti), tekoče transfere (pokojnine, nadomestila, dodatki k pokojninam) ter investicijske odhodke (nakup osnovnih sredstev ter investicijsko vzdrževanje).

Rezultat poslovanja

Na kontih skupine 80 (razporeditev rezultatov) se knjižijo zneski prenesenih odhodkov in drugih izdatkov, izkazanih med odhodki (razred 4), ter prenesenih prihodkov in drugih prejemkov, izkazanih med prihodki (razred 7), ter zneski prejemkov in izdatkov s kontov razreda 5. Razlika se prenese na splošni sklad zavoda.

2.3 Bilanca stanja

Tabela 1: Skrajšana bilanca stanja

	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
SREDSTVA	237.109.089	293.570.580	81
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	213.191.766	270.503.520	79
Neopredmetena sredstva	374.660	433.288	86
Opredmetena osnovna sredstva	34.843.535	33.082.479	105
Dolgoročne finančne naložbe	177.709.482	236.658.458	75
Dolgoročno dana posojila	238.654	313.701	76
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	25.435	15.594	163
KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	23.886.760	23.038.552	104
Denarna sredstva	1.459.101	1.305.648	112
Kratkoročne terjatve	7.024.907	6.478.080	108
Kratkoročne finančne naložbe	95.170	157.574	60
Neplačani odhodki	15.299.197	15.063.370	102
Aktivne časovne razmejitev	8.385	33.880	25
ZALOGE	30.563	28.508	107
Aktivni konti izvenbilančne evidence	6.912.232	6.687.237	103
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	237.109.089	293.570.580	81
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	24.134.748	24.114.654	100
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	15.553.668	15.326.839	101
Neplačani prihodki	6.898.190	6.339.657	109
Pasivne časovne razmejitev	1.682.890	2.448.158	69
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	212.974.341	269.455.926	79
Splošni sklad	212.881.757	269.354.505	79
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	35.120	43.957	80
Druge dolgoročne obveznosti	57.464	57.464	100
Pasivni konti izvenbilančne evidence	6.912.232	6.687.237	103

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2011.

2.3.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Tabela 2: Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Opis	Neopredmetena sredstva (NS)	Opredmetena osnovna sredstva (OOS)			Skupaj OOS	Skupaj NS in OOS
		Zemljišča	Zgradbe	Oprema in druga OOS		
		(3)	(4)	(5)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(3)+(4)+(5)	(7)=(6)+(2)
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2011	1.259.315	507.200	33.632.592	19.856.180	53.995.972	55.255.287
Povečanje	142.227	3.325	2.863.101	2.802.896	5.669.322	5.811.549
Zmanjšanje	0	0	(8.137)	(275.525)	(283.662)	(283.662)
<i>Stanje 31. 12. 2011</i>	<i>1.401.542</i>	<i>510.525</i>	<i>36.487.556</i>	<i>22.383.551</i>	<i>59.381.632</i>	<i>60.783.174</i>
<i>Popravek vrednosti</i>						
Stanje 1. 1. 2011	826.027	0	8.181.021	15.136.276	23.317.297	24.143.324
Povečanje	0	0	2.914	1.246	4.160	4.160
Zmanjšanje	0	0	(8.137)	(275.525)	(283.662)	(283.662)
Amortizacija	200.855	0	1.028.081	2.117.701	3.145.782	3.346.637
<i>Stanje 31. 12. 2011</i>	<i>1.026.882</i>	<i>0</i>	<i>9.203.879</i>	<i>16.979.698</i>	<i>26.183.577</i>	<i>27.210.459</i>
<i>Neodpisana vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2011	433.288	507.200	25.451.571	4.719.904	30.678.675	31.111.963
<i>Stanje 31. 12. 2011</i>	<i>374.660</i>	<i>510.525</i>	<i>27.283.677</i>	<i>5.403.853</i>	<i>33.198.055</i>	<i>33.572.715</i>
<i>Predujmi</i>						
Predujmi 1. 1. 2011	0	0	2.395.000	8.804	2.403.804	2.403.804
Predujmi 31. 12. 2011	0	0	1.645.480	0	1.645.480	1.645.480
<i>Neodpisana vrednost s predujmi</i>						
Stanje 1. 1. 2011	433.288	507.200	27.846.571	4.728.708	33.082.479	33.515.767
<i>Stanje 31. 12. 2011</i>	<i>374.660</i>	<i>510.525</i>	<i>28.929.157</i>	<i>5.403.853</i>	<i>34.843.535</i>	<i>35.218.195</i>

Vir: knjigovodska evidenca zavoda.

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med *neopredmetenimi sredstvi* izkazal materialne pravice za uporabo računalniških programov v neodpisani vrednosti 374.660 evrov. V neopredmetena sredstva je bilo v

letu 2011 investiranih 142.227 evrov. Večina vlaganj je bila namenjena nadgradnji virtualizacijskega okolja in protivirusni zaščiti programske opreme.

Zavod je na dan 31. 12. 2011 *opredmetena osnovna sredstva* izkazal v neodpisani vrednosti 33.198.055 evrov. Od tega zneska se je 510.525 evrov nanašalo na zemljišča, 27.283.677 evrov na zgradbe ter 5.403.853 evrov na opremo in druga opredmetena osnovna sredstva. Opredmetena osnovna sredstva so se v primerjavi z letom poprej povečala za 8,2 odstotka. V okviru povečanja vrednosti nepremičnin v letu 2011 je zavod investiral v nakup novih poslovnih prostorov za OE Celje v znesku 1.948.285 evrov in izvedel nakup objekta za poslovni prostor OE Kranj v znesku 910.000 evrov.

V letu 2011 se je zaradi prodaje stanovanja v Celju na podlagi zbiranja ponudb znižala nabavna vrednost nepremičnin za 8.137 evrov¹⁶. Med nepremičninami sta izkazana tudi avansa za nakup novih poslovnih prostorov v Novi Gorici v znesku 1.398.560 evrov in Trbovljah v znesku 246.920 evrov.

Zavod je na dan 31. 12. 2011 *opremo in druga opredmetena osnovna sredstva* izkazal v nabavni vrednosti 22.383.551 evrov. Od tega se je 22.121.316 evrov nanašalo na opremo, 105.414 evrov na drobni inventar, 156.821 evrov na druga opredmetena osnovna sredstva (predvsem umetniška dela).

Vlaganja v opremo v tem letu so znašala 2.802.896 evrov, nanašala so se predvsem na:

- nakup računalniške opreme v znesku 2.007.755 evrov;
- nakup komunikacijske opreme v znesku 432.707 evrov;
- nabavo pisarniškega pohištva v znesku 198.982 evrov;
- nakup namiznih računalnikov v znesku 106.539 evrov.

Nabavna vrednost opreme se je v letu 2011 zmanjšala za 268.241 evrov zaradi odpisa izrabljene opreme (198.343 evrov) in prodaje nepotrebne opreme v znesku 69.898 evrov, ki je bila že v celoti amortizirana. Opredmetena osnovna sredstva, ki jih je zavod v skladu s pravilnikom o odpisu opredelil kot *drobni inventar* (7.284 evrov), je takoj ob nabavi v celoti odpisal.

Zavod je v letu 2011 obračunal in evidentiral *amortizacijo* za neopredmetena sredstva v znesku 200.855 evrov in opredmetena osnovna sredstva v znesku 3.145.782 evrov. Za obračun so bile uporabljene amortizacijske stopnje, določene v 7. členu pravilnika o odpisu.

Popis osnovnih sredstev je bil izveden v skladu z določili ZR in Pravilnika o računovodstvu. Popisne komisije zavoda so na dan 31. 12. 2011 opravile popise sredstev in virov sredstev v vsaki OE in centrali na podlagi Pravilnika o inventuri¹⁷, sklepa o delu v popisni komisiji¹⁸, navodil za izvedbo popisa in načrta popisa oziroma rokovnika za popis. Svet zavoda je na 25. seji 27. 2. 2012 obravnaval in sprejel Poročilo o opravljeni inventuri za leto 2011¹⁹. Sprejel je tudi sklep o odpisu osnovnih sredstev po seznamu, ki ga je

¹⁶ Kupnina je znašala 27.019 evrov.

¹⁷ Z dne 25. 10. in 6. 11. 2006, 16. 9. 2011.

¹⁸ Z dne 15. 11. 2011.

¹⁹ Poročilo organizatorke popisa, poročilo o izvršenem popisu po stanju na dan 31. 12. 2011 centralne popisne komisije in poročilo o opravljenem popisu terjatev in obveznosti na dan 31. 12. 2011.

pripravila popisna komisija ter sklep, da se za opremo, ki jo je mogoče prodati, izvede licitacija, ostala odpisana osnovna sredstva in drobni inventar pa se komisijsko uniči.

Konec leta 2011 je bilo v zemljiško knjigo vpisanih 59 nepremičnin zavoda in vloženi pet predlogov za vpis. Med izvajanjem revizije je potekalo 12 postopkov²⁰ vpisa nepremičnin zavoda v zemljiško knjigo.

2.3.2 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 3: Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Naložbe v delnice v državi	78.366.767	138.003.588	57
Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi	98.582.617	97.894.772	101
Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	760.098	760.098	100
Skupaj	177.709.482	236.658.458	75

2.3.2.1 Naložbe v delnice v državi

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med naložbami v delnice v državi izkazal delnice Zavarovalnice Triglav, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Zavarovalnica Triglav) v znesku 78.366.280 evrov in delnice Vinag, sadjarstvo in vinarstvo, d. d., Maribor (v nadaljevanju: Vinag) v znesku 487 evrov.

Delnice Zavarovalnice Triglav so bile pridobljene v letu 2008 na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe²¹. V letu 2011 se je tržna vrednost teh delnic²², glede na presečni dan preteklega leta, znižala kar za 59.636.739 evrov.

2.3.2.2 Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med drugimi dolgoročnimi kapitalskimi naložbami v državi izkazal dolgoročne naložbe v Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: nepremičninski sklad) v znesku 98.580.464 evrov, Zavod Vzajemnost, Ljubljana (v nadaljevanju: Vzajemnost) v znesku 2.128 evrov in Počitniško skupnost Krško, d. o. o., Krško (v nadaljevanju: Počitniška skupnost Krško) v znesku 25 evrov.

Zavod je bil na podlagi četrtega odstavka 240. člena ZPIZ-1 edini ustanovitelj in družbenik nepremičninskega sklada, ki skrbi za upravljanje nepremičnin in zagotavljanje neprofitnih ter varovanih

²⁰ Na dan 16. 7. 2012.

²¹ Uradni list RS, št. 56/08.

²² Po borznem tečaju na dan 29. 12. 2011.

stanovanj za upokoјence in druge starejše osebe²³. Zavod je v letu 2011 izvedel uskladitev naložbe s kapitalom po zaključnem računu nepremičninskega sklada za leto 2010 in viri sredstev v znesku 687.845 evrov.

2.3.2.3 Namensko premoženje, preneseno javnim skladom

Namensko premoženje, preneseno javnim skladom predstavlja namensko premoženje Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov v znesku 760.098 evrov, ki ga je zavod v letu 2004 vložil v sklad kot soustanovitelj na podlagi Akta o ustanovitvi Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov²⁴. Vrednost namenskega premoženja ostaja nespremenjena od njegove ustanovitve.

2.3.3 Dolgoročno dana posojila

Tabela 4: Dolgoročno dana posojila

Dolgoročno dana posojila	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Stanovanjska posojila	333.824	471.275	71
Posojila za odkup stanovanj	0	0	-
Kratkoročni del dolgoročno danih posojil	(95.170)	(157.574)	60
Skupaj	238.654	313.701	76

Zavod je med dolgoročnimi danimi posojili na koncu leta 2011 izkazal stanovanjska posojila, dana zaposlenim zavoda, v znesku 333.824 evrov. Posojila so bila zmanjšana za 95.170 evrov, kar predstavlja del, ki zapade v plačilo v letu 2012 in ga je zavod izkazal med *kratkoročnimi finančnimi naložbami*.

²³ Nepremičninski sklad je lastnik in gospodari s 3.160 nepremičninami, ki se nahajajo v Sloveniji in so namenjene reševanju stanovanjskih vprašanj upokoјencev in drugih starejših oseb (predvsem namenskih najemnih in oskrbovanih stanovanj za upokoјence in druge starejše osebe).

²⁴ Uradni list RS, št. 92/04, 117/04, 30/09.

2.3.4 Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Tabela 5: Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročne terjatve iz poslovanja	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Dolgoročna blagovna posojila dana v državi	3.788	9.846	38
Kratkoročni del dolgoročnih blagovnih posojil, danih v državi	(1.984)	(7.357)	27
Druge dolgoročne terjatve iz poslovanja	31.332	34.111	92
Kratkoročni del drugih dolgoročnih terjatev iz poslovanja	(7.701)	(21.006)	37
Skupaj	25.435	15.594	163

Med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja zavod izkazuje terjatve do kupcev stanovanj po Stanovanjskem zakonu²⁵ v znesku 3.788 evrov, terjatve do zaposlenih za preveč izplačane plače v znesku 26.971 evrov, ki jih odplačujejo obročno, in terjatve do fizičnih oseb v znesku 4.361 evrov. Del teh terjatev, ki zapade v plačilo v letu 2012, je bil izkazan med *drugimi kratkoročnimi terjatvami* v skupnem znesku 9.685 evrov.

2.3.5 Denarna sredstva

Zavod je na dan 31. 12. 2011 izkazal denarna sredstva v znesku 1.459.101 evro oziroma 153.453 evrov več kot leto poprej. Od tega so bila izkazana denarna sredstva na računih v znesku 1.458.648 evrov in denarna sredstva v blagajni v znesku 453 evrov.

2.3.5.a Zavod je v več²⁶ primerih s plačilom računa pred zapadlostjo ravnal v nasprotju s pravilnikom o finančnem poslovanju²⁷, ki vsem pooblaščenim odredbodajalcem nalaga, da morajo pri razpolaganju s sredstvi ravnati gospodarno in zakonito. S prostimi denarnimi sredstvi bi zavod moral ravnati v skladu s Pravilnikom o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin ki so pravne osebe²⁸ (v nadaljevanju: pravilnik o nalaganju denarnih sredstev). Prosta denarna sredstva bi moral najprej ponuditi Ministrstvu za finance v skladu s 5. členom pravilnika o nalaganju denarnih sredstev. Zavod bi prosta denarna sredstva lahko naložil do roka plačila oziroma bi moral to vsaj poskusiti. Pri plačilu računa pred rokom bi moral ravnati gospodarno in z dobaviteljem zaradi predčasnega plačila skleniti dogovor o zmanjšanju zneska kupnine.

²⁵ Uradni list RS, št. 18/91 (19/91-popr.), 21/94, 23/96, 1/00.

²⁶ Račun za opremo za nadgradnjo virtualizacijskega okolja, v znesku 178.400 evrov, je zavod plačal pred rokom, tj. 29. 12. 2011 namesto 27. 1. 2012. Zavod je račune za plačilo dobave materiala na podlagi treh pogodb, v znesku 1.604.388 evrov, sklenjenih z izbranim ponudnikom na podlagi javnega naročila 961-13/2011, poravnal isti dan, ko so bili izdani, to je 33 dni pred datumom zapadlosti računov. Izdani so bili na dan dobave opreme, ki je enak datumu sklenitve pogodbe – 29. 12. 2011. Račun za opremo za nadgradnjo komunikacijske opreme v znesku 135.174 evrov je zavod plačal 29. 12. 2011, čeprav je zapadel v plačilo 20. 1. 2012.

²⁷ Uporablja se od 1. 1. 2009, v 5. členu je določena odgovornost za zakonitost, gospodarnost in namenskost porabe sredstev.

²⁸ Uradni list RS, št. 42/03, 88/05, 137/06.

2.3.6 Kratkoročne terjatve

Tabela 6: Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Kratkoročne terjatve do kupcev	50.866	61.160	83
Kratkoročno dani predujmi	3.689	8.290	44
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	32.099	155.799	21
Druge kratkoročne terjatve	6.938.253	6.252.831	111
Skupaj	7.024.907	6.478.080	108

2.3.6.1 Kratkoročne terjatve do kupcev

Zavod je med kratkoročnimi terjatvami do kupcev na dan 31. 12. 2011 izkazal terjatve do kupcev v državi v znesku 45.678 in terjatve do kupcev v tujini v znesku 5.188 evrov.

Kratkoročne terjatve do kupcev v državi so predvsem zaračunane najemnine poslovnih prostorov, stanovanj in počitniških kapacitet zavoda ter terjatve do zavarovalnic za odtegotanje zavarovalnih premij za dopolnilno zdravstveno zavarovanje upokojencev. Od izkazanih kratkoročnih terjatev na dan 31. 12. 2011 se je 30.429 evrov nanašalo na zapadle, 15.116 evrov na nezapadle in 133 evrov na sporne terjatve.

Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini so se nanašale na zaračunano zakupnino počitniških kapacitet družbi na Hrvaškem.

2.3.6.2 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 7: Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države	26.524	144.830	18
Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države	4.117	9.273	44
Kratkoročne terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije	1.458	1.696	86
Skupaj	32.099	155.799	21

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta so vse terjatve, ki se nanašajo na razmerja med neposrednimi in posrednimi uporabniki proračuna in so na dan 31. 12. 2011 znašale 32.099 evrov (79,4 odstotka nižje kot leto poprej).

Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna so med drugim vključevale:

- terjatve do Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljevanju: MDDSZ) za opravljene storitve (povračilo stroškov za storitve invalidskih komisij, stroški izvajanja nakazovanja dajatev) v znesku 15.717 evrov in del terjatev iz izplačanih zneskov nadomestil po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb²⁹ v znesku 7.337 evrov ter
- terjatve do Ministrstva za finance iz obračunanih obresti za december 2011 za prosta denarna sredstva na podračunu v znesku 3.414 evrov.

Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna so med drugim zajemale terjatve do Sklada za spodbujanje zaposlovanja invalidov zaradi preseganja kvote za zaposlovanje invalidov v znesku 3.928 evrov.

Terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) v znesku 1.458 evrov predstavljajo terjatve za obratovalne stroške skupne poslovne stavbe v Kranju.

2.3.6.3 Druge kratkoročne terjatve

Tabela 8: Druge kratkoročne terjatve

Druge kratkoročne terjatve	31. 12. 2011	31. 12. 2010	Indeks
	v evrih	v evrih	11/10
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	95.559	84.145	114
Ostale kratkoročne terjatve	6.833.009	6.140.323	111
Del dolgoročnih terjatev, ki zapade v plačilo v letu 2012	9.685	28.363	34
Skupaj	6.938.253	6.252.831	111

2.3.6.3.1 Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij

Zavod je med kratkoročnimi terjatvami do državnih in drugih institucij na dan 31. 12. 2011 izkazal terjatve do ZZZS za nadomestila plač za boleznine nad 30 dni v znesku 76.351 evrov ter terjatve za nadomestila plač za skrajšani delovni čas v znesku 19.208 evrov.

2.3.6.3.2 Ostale kratkoročne terjatve

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med ostalimi kratkoročnimi terjatvami izkazal predvsem terjatve za preplačila na podlagi odločb ter terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojevcem. Zavod terjatve za različna preplačila izkazuje ločeno po posameznih vsebinah (tabela 9).

²⁹ Uradni list SRS, št. 41/83.

Tabela 9: Ostale kratkoročne terjatve

Ostale kratkoročne terjatve	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
<i>Terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem</i>	564.286	743.216	76
<i>Terjatve do bank za vračilo pokojninskih dajatev</i>	512.992	470.720	109
Skupaj terjatve za preplačila umrlim upokojemcem	1.077.278	1.213.936	89
Terjatve za neporavnane pobote	289.364	181.884	159
Terjatve v regresnih zadevah	392.871	300.921	131
<i>Terjatve za preplačila pred letom 2000</i>	118.411	164.763	72
<i>Terjatve za obresti od preplačil pred letom 2000</i>	148.758	213.287	70
Skupaj terjatve za preplačila pred letom 2000	267.169	378.050	71
<i>Terjatve za preplačila na podlagi odločb</i>	2.787.416	2.237.311	125
<i>Terjatve za obresti od preplačil na podlagi odločb</i>	132.452	129.536	102
<i>Sporne terjatve za preplačila na podlagi odločb</i>	1.873.823	1.684.972	111
Skupaj terjatve za preplačila na podlagi odločb	4.793.691	4.051.819	118
Terjatve do Slovenskih železnic ³⁰ – izplačila dodatkov	7.048	9.011	78
Druge terjatve	5.588	4.702	119
Skupaj	6.833.009	6.140.323	111

Terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem (priglasitev v zapuščino) so bile na dan 31. 12. 2011 izkazane v znesku 564.286 evrov. Zavod je po sklepu sveta zavoda³¹ odpisal neizterljive terjatve v zapuščinah v znesku 77.252 evrov. V letu 2011 je bila večina posameznih terjatev preveč izplačanih pokojnin umrlim upokojemcem nižja od 1.000 evrov.

Zavod je na dan 31. 12. 2011 *terjatve do bank za vračilo pokojninskih dajatev* (za neupravičeno izplačane pokojnine bankam, pri katerih so umrli uživalci imeli račun za nakazovanje pokojnin) izkazal v znesku 512.992 evrov. Odpis neizterljivih terjatev do bank po sklepu sveta zavoda je znašal 68.831 evrov. Večina posameznih terjatev za preveč izplačane pokojnine bankam, nastalih v letu 2011, je bila nižja od 1.000 evrov.

Zavod, v skladu s 186. členom ZPIZ-1, upravičenost nadaljnjega izplačevanja pokojninskih in invalidskih prejemkov za uživalce s stalnim bivališčem v tujini enkrat letno preverja prek poslanih obrazcev Potrdilo o živetju. Če zavod ne prejme uradno potrjenega obrazca za tekoče leto, varovalka v informacijskem sistemu

³⁰ Slovenske železnice, d. o. o., Ljubljana.

³¹ Z dne 27. 2. 2012.

ob izteku veljavnosti preteklega letnega potrdila sporoči zavodu, da preveri status uživalca. O smrti uživalca z bivališčem v tujini je zavod lahko obveščen tudi prek vloge za vdovsko pokojnino, od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja ali od svojcev umrlih. V takšnih primerih zavod obvestilo o smrti praviloma prejme z zamudo, prav tako svojci umrlih zavoda vedno ne obvestijo. Z uveljavitvijo večine sporazumov o socialni varnosti z državami bivše Jugoslavije se je povečalo stanje terjatev do bank za vračilo pokojninskih dajatev. Na njihovi podlagi zavod pokojnino nakazuje neposredno v državo, kjer živi uživalec. Tako je zavod kot nosilec obveznega pokojninskega zavarovanja izpostavljen tveganju, da se pokojnina uživalcu nakaže tudi po smrti.

Terjatve za neporavnane pobote se nanašajo na preplačila, ki si jih zavod poplača z odtegnitvijo od pokojnine ali drugega prejemka dolžnika, ki mu ga zavod mesečno nakazuje. Konec leta 2011 je zavod izkazal 289.364 evrov takih terjatev do 139 dolžnikov. V primerjavi z letom poprej se je vrednost teh terjatev povečala za 107.480 evrov oziroma 59,1 odstotka, število uživalcev se je povečalo iz 129 na 139. Terjatve so se povečale predvsem zaradi uživalcev pravic, ki so bili v obdobju prejemanja slovenske pokojnine ali dodatka k tuji pokojnini vključeni tudi v zavarovanje v drugi državi ali pa so prejeli pokojnino iz druge države³².

Zavod je na dan 31. 12. 2011 izkazal *terjatve v regresnih zadevah*, v katerih je bila vložena tožba, do 34 dolžnikov v znesku 392.871 evrov. Večina posameznih terjatev je bila nižja od 10.000 evrov. Zavod na podlagi 271. in 272. člena ZPIZ-1 zahteva povrnitev povzročene škode od posameznika ali delodajalca. V letu 2011 je bilo povečanje terjatev posledica večjega števila tovrstnih primerov.

Zavod je na dan 31. 12. 2011 izkazal *terjatve za preplačila pred letom 2000* za še živeče upokojence v znesku 118.411 evrov ter terjatve za obresti v znesku 148.758 evrov. Najnižja terjatev za preplačila izvršena pred letom 2000 je znašala 20 evrov, najvišja 20.207 evrov. Po sklepu sveta zavoda so bile neizterljive terjatve odpisane (glavnica v znesku 52.338 evrov in obresti v znesku 50.499 evrov). Teh zadev je vsako leto manj (nove ne nastajajo, saj se v primerih iz 275. člena ZPIZ-1 izdajajo odločbe o preplačilu – upravni akti).

Zavod je *terjatve za preplačila na podlagi odločb* na koncu leta 2011 izkazal v znesku 2.787.416 evrov. Zavod za dajatve, za katere naknadno ugotovi, da so bile neupravičeno izplačane posameznikom, izda odločbo, s katero pozove k vračilu preveč izplačanega zneska v roku, ki ga določi v odločbi. Obresti iz teh preplačil so bile obračunane in izkazane v znesku 132.452 evrov. Terjatve za preplačila, ki niso bila vrnjena v določenem roku, je zavod posredoval Davčni upravi Republike Slovenije (v nadaljevanju: DURS) v izvršbo. Zavod te terjatve evidentira kot sporne, na dan 31. 12. 2011 so bile izkazane v znesku 1.873.823 evrov.

Večina terjatev za preplačila na podlagi odločb, izkazanih na koncu leta 2011, je bila nižja od 1.000 evrov (94 odstotkov), za manjši del terjatev so vrednosti znašale med 1.000 in 20.000 evrov (5,8 odstotka).

³² V letu 2011 je povečano število terjatev za neporavnane pobote zaradi neupravičeno prejetega dodatka k pokojnini predvsem za uživalce iz Črne gore, saj Republika Slovenija v letu 2011 še ni imela sklenjenega Sporazuma o socialni varnosti s Črno goro. Tako se je upravičencem izplačeval dodatek k črnogorski pokojnini v celotni višini osnove za odmero dodatka. Preplačilo se je evidentiralo v akontativnem znesku na podlagi prejetih podatkov od črnogorskega nosilca zavarovanja. V januarju in marcu 2012 je bilo črnogorskemu nosilcu zavarovanja posredovano zaprosilo za posredovanje točnih podatkov o črnogorski pokojnini, na podlagi katerih se bo dokončno izračunala višina preplačila.

Zneski preostalih terjatev, ki so bili večji od 20.000 evrov, so se nanašali na neupravičena izplačila predvsem invalidskih dajatev, nadomestil za čas čakanja na razporeditev oziroma zaposlitev na drugo delovno mesto ter starostne oziroma vdovske pokojnine in/ali dodatke, ki prejemnikom niso pripadali zaradi spremembe statusa (nova zaposlitev, zaposlitev za polovični delovni čas, odjava stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji).

Zavod je v drugi polovici leta 2010 in v letu 2011 opravil sistematičen pregled vseh zadev, v katerih vodi postopke izterjave. Zato se je med letom 2011 zbralo večje število zadev, pri katerih se je ugotovila neizterljivost in so bili tako podani razlogi za odpis terjatev. To velja tudi za terjatve za preplačila na podlagi odločb. Odločbe o preplačilu so se lahko začele izdajati od leta 2000 (od uveljavitve ZPIZ-1).

Pojasnilo zavoda

V zvezi s problematiko terjatev zaradi preplačil je bila 20. 3. 2012 imenovana posebna delovna skupina, ki je izdelala Navodilo o postopku obravnave terjatev zavoda³³. Za opredelitev operativne izvedbe ukrepov za zmanjšanje terjatev zavoda je bila zadolžena skupina direktorjev, ki so na podlagi odzivnega poročila predlaganih nosilcev iz predlogov ukrepov pripravili pregled prejetih informacij o možnostih in rokih izvedbe predlaganih ukrepov. Imenovane so bile tudi tri skrbnice za realizacijo predlaganih ukrepov, ki so zadolžene za nadzor nad delom nosilcev predlaganih ukrepov in poročanje o aktivnostih na tem področju.

Zavod si prizadeva s pomočjo obstoječih podatkovnih zbirk, predvsem v povezavi s podatki matične evidence zavarovancev in upraviteljev pravic vzpostaviti povezave, s katerimi bi še učinkoviteje lahko preprečevali nastanek terjatev, predvsem v primerih ponovnih zaposlitev upraviteljev invalidskih nadomestil in upraviteljev družinskih pokojnin.

Zavod je v februarju 2012 vzpostavil elektronsko povezavo s CRP³⁴, s čimer je zagotovljeno dnevno pridobivanje podatkov o smrti upravičencev, rezidentov Republike Slovenije. Terjatvam po smrti se ne bo mogoče povsem izogniti, saj prihaja do zamika med datumom smrti in datumom vpisa podatkov v CRP. Posamezni primeri smrti so v CRP vpisani naknadno (smrt upravičenca v tujini, pogrešana oseba). Zavod v primeru smrti v tujini pridobi informacijo o smrti upravičenca od svojcev umrlega ali izpisa iz matične knjige umrlih od tujega nosilca zavarovanja. Na podlagi teh dokumentov zavod ustavi izplačevanje pokojnine, še preden pridobi podatek od CRP. V CRP se v podatek o smrti vpiše kasneje, tudi z nekajmesečno zamudo.

Zavod je pripravil tudi program³⁵, ki bo na podlagi dnevno prejetih in avtomatsko obdelanih podatkov o prijavi v obvezno zavarovanje (obrazec M1) oziroma odjavi iz zavarovanja (obrazec M2) iz evidence MEZ³⁶ dnevno izpisoval sezname upravičencev, pri katerih bi sprememba statusa³⁷ lahko vplivala na nadaljnjo upravičenost do dajatve iz PIZ³⁸.

Med aktivnostmi, ki jih je zavod izvajal, da bi znižal nastale terjatve, je bilo tudi poizvedovanje pri upravnih enotah v primerih zapoznelega prejema obvestila o smrti.

³³ Št. 0071-372012 (01000) z dne 4. 6. 2012.

³⁴ Centralni register prebivalstva.

³⁵ Na podlagi Navodila št. 0071-59/2012 z dne 29. 8. 2012.

³⁶ Matična evidenca zavarovancev.

³⁷ Ponovni vstop v obvezno zavarovanje (sklenitev delovnega razmerja ali opravljanje samostojne dejavnosti) ali izstop iz zavarovanja.

³⁸ Pokojninsko invalidsko zavarovanje

2.3.7 Kratkoročne finančne naložbe

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med kratkoročnimi finančnimi naložbami izkazal del dolgoročnih posojil, ki zapade v plačilo v naslednjem obračunskem obdobju v znesku 95.170 evrov.

2.3.8 Neplačani odhodki

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med neplačanimi odhodki izkazal vse še neplačane obveznosti zavoda v skupnem znesku 15.299.197 evrov, ki so se nanašale na tekoče odhodke (4.708.156 evrov), tekoče transfere (10.517.651 evrov) in investicijske odhodke (73.390 evrov).

Med neplačanimi odhodki na dan 31. 12. 2011 so bile:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih za december 2011 (1.624.427 evrov);
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (2.256.901 evro);
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (10.877.368 evrov³⁹);
- kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta (483.037 evrov⁴⁰);
- dolgoročne obveznosti iz poslovanja (57.464 evrov).

2.3.9 Neplačani prispevki

Zavod terjatev za neplačane prispevke v bilanci stanja ne izkazuje, pač pa o neplačanih, odloženih in odpisanih prispevkih ter o učinkih prisilne izterjave zaradi neplačanih prispevkov vsako leto poroča v poslovnem poročilu⁴¹ na podlagi pridobljenih podatkov od DURS. V skladu s 3. členom Zakona o davčni službi⁴² je DURS zadolžena za pobiranje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki so prihodek zavoda. DURS na podlagi 228. člena ZPIZ-1 opravlja nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter pobira, izterjuje, odpisuje, delno odpisuje oziroma dovoljuje odlog ali obročno odplačevanje prispevkov za obvezno zavarovanje.

Po podatkih DURS so neplačani prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje na dan 31. 12. 2011 znašali 313.735.361 evrov. V primerjavi z letom poprej so se povečali za 125,8 odstotka. Od tega zneska so bile fizične osebe dolžne 138.525.627 evrov prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pravne osebe pa 175.209.734 evrov.

³⁹ Znesek je za 7.752 evrov manjši od izkazanega zneska drugih kratkoročnih obveznosti iz poslovanja, ker se med neplačane odhodke ne vključujejo obveznosti za vračila pokojnin (5.416 evrov), obveznosti za DDV (1.386 evrov) in druge obveznosti iz poslovanja (950 evrov).

⁴⁰ Znesek je za 296.683 evrov manjši od izkazanega zneska kratkoročnih obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta, ker se med neplačane odhodke ne vključujejo obveznosti do državnega proračuna za vračilo preveč nakazanih sredstev (220.770 evrov), kratkoročne obveznosti do zaposlenih, predvsem za nadomestila plač za boleznine nad 30 dni, ki jih povrne ZZZS (40.953 evrov), kratkoročne obveznosti za poštne storitve za nakazovanje dodatka za duševno in telesno prizadete osebe, ki jih povrne MDDSZ (35.183 evrov), kratkoročne obveznosti do občin za turistično takso (104 evrov) in samoobdavčitev (327 evrov).

⁴¹ Letno poročilo 2011, februar 2012.

⁴² Uradni list RS, št. 1/07-UPB2, 40/09, 33/11.

2.3.10 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 10: Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme	7.500	0	-
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.624.427	1.720.473	94
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2.256.901	2.258.936	100
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	10.885.120	10.637.595	102
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	779.720	709.835	110
Skupaj	15.553.668	15.326.839	101

2.3.10.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih (1.624.427 evrov) so se nanašale na plače za december 2011, ki jih je zavod izplačal zaposlenim v januarju 2012.

2.3.10.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Zavod je na dan 31. 12. 2011 kratkoročne obveznosti do dobaviteljev izkazal v znesku 2.256.901 evro, ki so se nanašale na obveznosti za delo službe zavoda. Od tega zneska se je 2.245.443 evrov nanašalo na dobavitelje v državi in 11.458 evrov na dobavitelje v tujini (za najemnino in druge stroške počitniških objektov).

Zavod je na dan 31. 12. 2011 *kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi* izkazal predvsem za:

- storitve opravljenih izplačil pokojnin in drugih dajatev na koncu leta 2011 v znesku 1.115.363 evrov (Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor);
- izplačila avtorskih honorarjev članom invalidskih komisij za izvedeniška mnenja v znesku 139.964 evrov (AAS Avtorska agencija za Slovenijo, d. o. o., Ljubljana);
- storitve najema programske opreme za strežnike in delovne postaje, oskrbovanja in vzdrževanja za december 2011 v znesku 234.718 evrov (IBM Slovenija, d. o. o., Ljubljana).

2.3.10.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Zavod med drugimi kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja izkazuje predvsem obveznosti do zavarovalnic za prostovoljno zdravstveno zavarovanje upokojenecv in za povračilo invalidskih dajatev.

Tabela 11: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Kratkoročne obveznosti za dajatve	3.357.049	3.380.223	99
Obveznosti za davek na dodano vrednost	1.386	4.996	28
Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja	7.449.741	7.172.040	104
Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih	76.944	80.336	96
Skupaj	10.885.120	10.637.595	102

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med *kratkoročnimi obveznostmi za dajatve* izkazal:

- neto pokojninske in invalidske dajatve (2.198.985 evrov), ki so se nanašale na nadomestila plač zaradi dela s skrajšanim delovnim časom od polnega v skladu z ZPIZ-1;
- davek od osebnih prejemkov od kratkoročnih invalidskih dajatev (373.085 evrov);
- pridržana sredstva pokojninskih in invalidskih dajatev (509.007 evrov), ki so se nanašala na pridržana sredstva upokojencev na podlagi Zakona o izvršbi in zavarovanju⁴³;
- prispevke v breme delodajalca (245.730 evrov) in premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (30.242 evrov).

Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja (7.449.741 evrov) so se nanašale predvsem na obveznosti do zavarovalnic za prostovoljno zdravstveno zavarovanje upokojencev (7.436.574 evrov), ki so bile poravnane v začetku januarja 2012, ter na obveznosti za vračilo pokojnin (5.416 evrov).

Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih (76.944 evrov) so se nanašale predvsem na odtegljaje za kredite zaposlenih, ki so skupaj znašali 73.687 evrov.

2.3.10.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so se na dan 31. 12. 2011 povečale za 9,8 odstotka glede na leto poprej predvsem zaradi večje obveznosti zavoda do proračuna Republike Slovenije.

⁴³ Uradni list RS, št. 3/07-UPB4, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11.

Tabela 12: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države	518.986	507.906	102
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna občine	150	375	40
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	41.768	30.783	136
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine	6.053	9.057	67
Kratkoročne obveznosti do ZZZS	212.763	161.714	132
Skupaj	779.720	709.835	110

Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države na dan 31. 12. 2011 so se predvsem nanašale:

- v znesku 295.009 evrov na obveznosti do UJP za razporejanje javnofinančnih prihodkov v novembru in decembru 2011 na podlagi Pravilnika o opravljanju nalog Uprave Republike Slovenije za javna plačila na področju plačevanja in razporejanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov⁴⁴, ki so bile poravnane do februarja 2012;
- v znesku 220.770 evrov na obveznost do državnega proračuna za vračilo preveč nakazanih sredstev iz dodatne obveznosti za leto 2011, ki jo je državni proračun nakazoval zavodu na podlagi 233. in 234. člena ZPIZ-1 in ki jo je zavod poravnal 1. 2. 2012; ko so ob izdelavi zaključnega računa konec leta evidentirani vsi poslovni dogodki in se ugotovi rezultat, se za izravnavo prihodkov in odhodkov zavoda v višini presežka knjiži obveznost do državnega proračuna in obenem zmanjšajo prihodki iz dodatnih obveznosti.

Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države na dan 31. 12. 2011 so predvsem obveznosti do Medicinske fakultete v Ljubljani (8.759 evrov) in Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana (1.711 evrov) za pridobitev izvedenskih mnenj ter do Šolskega centra Ravne na Koroškem (4.060 evrov) in Univerze v Ljubljani, Fakultete za strojništvo (3.718 evrov) za plačilo poklicne rehabilitacije delovnih invalidov.

Kratkoročne obveznosti do ZZZS v znesku 212.763 evrov so se nanašale na obveznosti za vodenje matične evidence zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja za november in december 2011⁴⁵.

⁴⁴ Uradni list RS, št. 110/02, 42/03, 134/03, 70/04, 141/04, 106/05, 120/05, 72/06, 136/06, 117/07, 77/08, 32/09, 62/10.

⁴⁵ Na podlagi pogodbe o opravljanju storitev prijavno-odjavnih in drugih del št. 410-143/08 z dne 24. 12. 2008 ter aneksa št. 410-143/08-1 z dne 25. 7. 2011.

2.3.11 Neplačani prihodki

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med neplačanimi prihodki izkazal vse še neplačane terjatve zavoda v skupnem znesku 6.898.190 evrov, ki so se nanašale na neplačane nedavčne prihodke (210.264 evrov) in neplačane prejemke (6.687.926 evrov).

Neplačane nedavčne prihodke so sestavljali neplačani nedavčni prihodki iz proračuna v znesku 76.176 evrov, zamudne obresti od preplačil v znesku 132.452 evrov in neplačani nedavčni prihodki od najemnin počitniških kapacitet v znesku 1.636 evrov.

Neplačane prejemke, ki so predstavljeni v tabeli 13, so sestavljala preplačila oziroma preveč izplačane pokojnine in druge dajatve upokojujencem.

Tabela 13: Neplačani prejemki

Neplačani prejemki	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Drugi neplačani prejemki – preplačila	4.661.244	3.922.282	119
Preveč izplačane pokojnine umrlim upokojujencem	564.286	743.216	76
Preveč izplačane pokojninske dajatve bankam	512.992	470.720	109
Poboti	289.364	181.884	159
Neplačane terjatve v regresnih zadevah	392.871	300.921	131
Preplačila pred letom 2000	267.169	378.050	71
Skupaj	6.687.926	5.997.073	112

2.3.12 Pasivne časovne razmejitev

Zavod je na dan 31. 12. 2011 med *pasivnimi časovnimi razmejitvami* izkazal 1.682.890 evrov (31,3 odstotka manj kot leto poprej). Nanašale so se na vnaprej vračunane odhodke za obratna sredstva v znesku 33.532 evrov ter prehodno obračunane odhodke za dane predujme v znesku 1.649.358 evrov. Predujmi so bili dani za nakup poslovnih prostorov.

2.3.13 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 14: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Splošni sklad	212.881.757	269.354.505	79
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	35.120	43.957	80
Druge dolgoročne obveznosti	57.464	57.464	100
Skupaj	212.974.341	269.455.926	79

Na zmanjšanje lastnih virov in dolgoročnih obveznosti v primerjavi z letom poprej je vplivalo predvsem zmanjšanje splošnega sklada za finančne naložbe.

2.3.13.1 Splošni sklad

Tabela 15: Splošni sklad

Splošni sklad	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	33.572.716	31.111.963	108
Splošni sklad za finančne naložbe	178.043.306	237.129.733	133
Splošni sklad za drugo	1.265.735	1.112.809	114
Skupaj	212.881.757	269.354.505	79

Vrednost *splošnega sklada za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva* je enaka neodpisani vrednosti teh sredstev na dan 31. 12. 2011, ki je znašala 33.572.715 evrov. Povečuje se ob pridobitvi sredstev, zmanjšuje pa ob oblikovanju popravkov vrednosti ali izločitvi teh sredstev. Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva se je v letu 2011 povečal za vrednost novih nabav (5.811.549 evrov) ter zmanjšal za obračunano amortizacijo (3.341.797 evrov) in popravek vrednosti (8.999 evrov).

Splošni sklad za finančne naložbe je bil na dan 31. 12. 2011 izkazan v vrednosti 178.043.306 evrov. Vrednost sklada je enaka vrednosti dolgoročno danih posojil ter vrednosti dolgoročnih kapitalskih naložb. Na zmanjšanje splošnega sklada za finančne naložbe v letu 2011 je vplivalo predvsem zmanjšanje vrednosti delnic Zavarovalnice Triglav za 59.636.739 evrov. Splošni sklad za finančne naložbe so sestavljale:

- finančne naložbe – posojila in ostale naložbe (336.464 evrov⁴⁶),

⁴⁶ Druga dolgoročno dana posojila (333.824 evrov), delnice Vinag (487 evrov), naložba v Vzajemnost (2.128 evrov), naložba v Počitniško skupnost Krško (25 evrov).

- delnice Zavarovalnice Triglav (78.366.280 evrov),
- finančna naložba v nepremičninski sklad (98.580.464 evrov) in
- Sklad Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov (760.098 evrov).

Zavod je na dan 31. 12. 2011 izkazal *splošni sklad za drugo* v vrednosti 1.265.735 evrov. V primerjavi z letom poprej se je vrednost sklada povečala za prejeta vračila danih posojil (152.926 evrov), kar predstavlja povečanje na računih – ugotovitveni rezultat za leto 2011.

2.3.13.2 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Zavod je med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami izkazal dolgoročno neplačane prihodke, ki so na dan 31. 12. 2011 znašali 35.120 evrov. Nanašali so se na terjatve do kupcev stanovanj po Stanovanjskem zakonu (3.788 evrov) in terjatve do zaposlenih za preveč izplačane plače (31.332 evrov).

2.3.13.3 Druge dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti iz poslovanja na dan 31. 12. 2011 so se nanašale na neplačani del obveznosti zavoda za kupljeno nepremičnino v Novem mestu (50.000 evrov) ter na iztoženi regres za letni dopust (7.464 evrov).

2.3.14 Izvenbilančna evidenca

Tabela 16: Aktivni in pasivni konti izvenbilančne evidence

Izvenbilančna evidenca	31. 12. 2011 v evrih	31. 12. 2010 v evrih	Indeks 11/10
Neizplačane pokojnine upokojencem s stalnim bivališčem v drugih republikah bivše Jugoslavije	72.510	223.363	32
Prispevki za zdravstveno zavarovanje od neizplačanih pokojnin	6.687	20.598	32
Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev	3.334.672	3.808.496	88
Tožbe zaposlenih in uživalcev pravic	3.457.369	2.602.670	133
Stanovanjski prispevek za rezervni sklad	40.994	32.110	128
Skupaj	6.912.232	6.687.237	103

2.3.14.1 Neizplačane pokojnine upokojencem s stalnim bivališčem v drugih republikah bivše Jugoslavije

Upoštevajoč določbo 172. člena ZPIZ-1, po kateri se upravičencem po vložnem zahtevku lahko največ za tri leta nazaj izplačajo zapadli mesečni zneski, ki niso bili izplačani zaradi okoliščin, ki jih je povzročil uživalec, so neizplačani transferi za obdobje od januarja 2009 do decembra 2011 znašali 72.510 evrov. Prispevki za zdravstveno zavarovanje od neizplačanih pokojnin so znašali 6.687 evrov.

Tabela 17: Neizplačane pokojnine za obdobje treh let

Država	Število upokojencev		Znesek v evrih	
	31. 12. 2011	31. 12. 2010	31. 12. 2011	31. 12. 2010
Bosna in Hercegovina	6	23	7.854	23.425
Črna gora	1	1	432	369
Srbija	34	79	46.574	172.718
Kosovo	25	31	17.650	26.851
Skupaj	66	134	72.510	223.363

Vir: podatki zavoda.

Obveznosti za neizplačane pokojnine upokojencem iz drugih republik bivše Jugoslavije so bile v primerjavi z letom poprej nižje za 67,5 odstotka. Razlog za upad števila tovrstnih uživalcev je, da so Sporazumi o socialnem zavarovanju z Bosno in Hercegovino ter Srbijo⁴⁷ v veljavi že leto ali več, zato se je večina tovrstnih izplačil preusmerila neposredno na osebne bančne račune uživalcev v državi stalnega prebivališča.

2.3.14.2 Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev

Zavod je bančne garancije za resnost ponudbe, kakovostno izvedbo posla, garancijsko dobo in za zavarovanje avansa na dan 31. 12. 2011 izkazal v znesku 3.334.672 evrov. Največje garancije (53 odstotkov vseh) je zavod izkazal za zavarovanje vračila kupnine za nakup poslovnih prostorov in parkirnih mest v zneskih 700.000 evrov, 698.560 evrov in 246.920 evrov ter za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, če izvajalec del ne bi izpolnil svoje pogodbene obveznosti v dogovorjeni kakovosti, količini in rokih, v znesku 119.000 evrov.

2.3.14.3 Tožbe zaposlenih in uživalcev pravic

Potencialne obveznosti zaradi tožb (3.457.369 evrov) so se nanašale na:

- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi tožb zaposlenih za izplačilo razlik v regresu za letni dopust in odpravnin v znesku 2.343.938 evrov;
- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi tožb zavarovancev zoper izdane odločbe o preplačilu v znesku 320.004 evre;
- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi odškodninskih tožb zoper zavod v znesku 734.857 evrov;
- zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda v skupnem znesku 58.570 evrov; večino zneska predstavljajo zasežena sredstva na podlagi sklepa Okrajnega sodišča v Ljubljani⁴⁸ v znesku 56.502 evra; zoper sklep je zavod 6. 10. 2011 vložil ugovor in 31. 5. 2012 še pritožbo.

⁴⁷ V letih 2008 oziroma 2010.

⁴⁸ Opr. št. 0956 1 786/2011 z dne 15. 9. 2011.

Zaposleni so zoper zavod v obdobju od leta 2007 do leta 2011 vložili 224 tožb za izplačilo razlike v regresu za letni dopust in odpravninah. Od tega je 12 tožb že pravnomočno zaključenih. V 212 nerešenih postopkih pred prvostopenjskimi sodišči je zavod na pristojna sodišča vložil predlog, da se zaradi ekonomičnosti do odločitve ustavnega sodišča glavne obravnave ne razpišejo. Predlog zavoda prvostopenjska sodišča zaenkrat upoštevajo. Zavod je v marcu in aprilu 2010 vložil prvi ustavni pritožbi, junija 2011 pa še nadaljnjih deset.

Pojasnilo zavoda

Ustavno sodišče Republike Slovenije je v postopku odločanja o ustavnih pritožbah, ki jih je glede dvanajstih istovrstnih individualnih delovnih sporov zaradi plačila razlike med izplačanim regresom za letni dopust in zneskom, ki izhaja iz kolektivne pogodbe zavoda vložil zavod, na seji 8. 11. 2012 odločilo⁴⁹, da se razveljavijo sodbe Višjega delovnega in socialnega sodišča in se zadeve vrnejo Višjemu delovnemu in socialnemu sodišču v novo odločanje.

V zadevah, ko je zoper zavod vložena odškodninska tožba, višina tožbenega zahtevka ni znana, saj se običajno določi šele v sodbi. Zavod zato take zadeve izkaže v poslovnih knjigah in uvrsti na seznam po prejemu sodbe oziroma med postopkom, če se višina tožbenega zahtevka ugotovi med postopkom. Število zadev se je v letu 2011 povečalo tudi zato, ker je sodna praksa s številnimi odločitvami v tem letu zavzela jasno stališče glede odškodninske odgovornosti zavoda po drugem odstavku 276. člena ZPIZ-1, kar je vplivalo na večje število vloženi tožb.

2.3.14.4 Stanovanjski prispevek za rezervni sklad

Zavod je v izvenbilančni evidenci izkazal vplačila stanovanjskega prispevka etažnega lastnika v rezervni sklad po stanovanjskem zakonu v skupnem znesku 40.994 evrov.

⁴⁹ Odločba št. Up-388/10-48, Up-539/10-54, Up-459/11-32, Up-477/11-37, Up-498/11-33, Up-499/11-32, Up-500/11-32, Up-502/11-33, Up-503/11-32, Up-504/11-33, Up-505/11-36.

2.4 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 18: Skrajšani izkaz prihodkov in odhodkov

	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
PRIHODKI	4.941.041.574	4.804.911.446	103
Davčni prihodki	3.360.519.791	3.334.656.005	101
Nedavčni prihodki	28.888.974	31.906.553	91
Kapitalski prihodki	27.916	1.252.495	2
Transforni prihodki	1.551.500.158	1.437.078.022	108
Prejeta sredstva iz Evropske unije	104.735	18.371	570
ODHODKI	4.941.041.574	4.804.911.446	103
Tekoči odhodki	44.537.804	44.880.861	99
Tekoči transferi	4.891.238.261	4.753.909.912	103
Investicijski odhodki	5.265.509	6.120.673	86
Investicijski transferi	0	0	-
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	0	0	-

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2011.

Zavod je v letu 2011 izkazal prihodke in odhodke v enakem znesku 4.941.041.574 evrov, tako da je leto 2011 zaključil z izravnanim finančnim rezultatom.

2.4.1 Davčni prihodki

Davčni prihodki za leto 2011 so predstavljali 68 odstotkov celotnih prihodkov zavoda. Sestavljajo jih prispevki za socialno varnost, ki jih morajo zavezanci vplačati na račune UJP. Njihova višina je odvisna od višine izplačanih plač oziroma zavarovalnih osnov, števila zaposlenih, višine prispevne stopnje, izterjave neplačanih prispevkov in višine zamudnih obresti.

Tabela 19: Davčni prihodki

Davčni prihodki	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Prispevki zaposlenih	1.940.591.351	1.939.084.341	100
Prispevki delodajalcev	1.140.603.494	1.138.676.689	100
Prispevki samozaposlenih	168.110.661	164.905.378	102
Ostali prispevki za socialno varnost	107.314.151	91.989.597	117
Drugi davki ⁵⁰	3.900.134	0	-
Skupaj	3.360.519.791	3.334.656.005	101

Prispevki zaposlenih so predstavljali največji delež v strukturi davčnih prihodkov (58 odstotkov). Izplačujejo se iz bruto plač in zavarovalnih osnov. V primerjavi z letom poprej so se povečali za 1.507.010 evrov. V letu 2011 so bili plačani prispevki za zaposlene pri pravnih osebah v znesku 1.849.112.636 evrov in prispevki za zaposlene pri fizičnih osebah, ki opravljajo dejavnost, v znesku 91.478.715 evrov.

Prispevki delodajalcev so predstavljali 34 odstotkov davčnih prihodkov in so se v primerjavi z letom poprej povečali za 1.926.805 evrov. Največji med njimi so bili prispevki delodajalcev za zaposlene pri pravnih osebah (1.059.098.454 evrov) ter prispevki za zaposlene pri fizičnih osebah, ki opravljajo dejavnost (51.942.866 evrov).

Prispevki samozaposlenih so se v primerjavi z letom poprej povečali za 3.205.283 evrov. Na skupno vrednost prispevkov samozaposlenih vpliva predvsem število zasebnikov, lastnikov kmetijskih zemljišč in zaposlenih z zavarovalno dobo s povečanjem ter višina njihovih plač oziroma razvrstitev zasebnikov in kmetov v zavarovalne osnove.

Ostali prispevki za socialno varnost so se v primerjavi z letom poprej povečali za 17 odstotkov predvsem zaradi višjih prihodkov od prispevkov delojemalcev od nadomestil za čas brezposelnosti (za 34 odstotkov), višjih prihodkov od prispevkov delojemalcev od starševskih nadomestil (za 5 odstotkov) in višjih prihodkov od zamudnih obresti od prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (za 56 odstotkov). Zavod je med ostalimi prispevki za socialno varnost v letu 2011 izkazal predvsem:

- prispevke delojemalcev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od starševskih nadomestil, katerih plačnik je MDDSZ (57.854.592 evrov);

⁵⁰ S 1. 10. 2011 je bil uveden novi način plačevanja davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev. Bistvena novost je bila zmanjšanje števila podračunov, na katere posamezni zavezanci za davek plačujejo svoje obveznosti. V okviru davčnih prihodkov, vplačanih v oktobru in novembru, je ostalo veliko evidentiranih podatkov na kontih nerazporejenih sredstev. DURS je nerazporejena sredstva v decembru 2011 večinoma porazdelil na pravilne konte davkov in prispevkov. Konec leta 2011 je na podskupini drugi davki preostalo še 3.900.134 evrov (predstavljala so 0,1 odstotka prihodkov zavoda) in povečujejo podskupino prispevki za socialno varnost, zato primerjava s finančnim načrtom in realizacijo leta 2010 ni povsem realna.

- prispevke delojemalcev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil za čas brezposelnosti, katerih plačnik je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (43.199.560 evrov);
- zamudne obresti iz prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (4.037.469 evrov);
- prispevke delojemalcev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil zaradi bolniške odsotnosti nad 30 dni, ki jih plačuje ZZZS (2.205.195 evrov).

2.4.2 Nedavčni prihodki

Nedavčni prihodki za leto 2011 so bili za 9 odstotkov nižji kot v letu poprej predvsem zaradi nižjih prihodkov iz dokupov pokojninske dobe.

Tabela 20: Nedavčni prihodki

Nedavčni prihodki	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	4.538.282	742.903	611
Prihodki od prodaje blaga in storitev	186.763	192.275	97
Drugi nedavčni prihodki	24.163.929	30.971.375	78
Skupaj	28.888.974	31.906.553	91

2.4.2.1 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja

Prihodki iz udeležbe na dobičku in dohodki od premoženja so bili v letu 2011 precej višji (za 511 odstotkov) kot v letu poprej predvsem zaradi izplačanih dividend Zavarovalnice Triglav ter višjih prihodkov od obresti. Med navedenimi prihodki so bili izkazani prihodki od udeležbe na dobičku in dividend v znesku 3.134.651 evrov, prihodki od obresti v znesku 1.295.917 evrov in prihodki od premoženja v znesku 107.714 evrov.

Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežek prihodkov nad odhodki so predvsem prihodki od dividend Zavarovalnice Triglav v znesku 3.134.651 evrov. V letu 2010 teh prihodkov ni bilo.

Prihodke od obresti so sestavljali prihodki od obresti od sredstev na vpogled (55.820 evrov) ter prihodki od obresti od vezanih depozitov iz nenamenskih sredstev (1.240.097 evrov) v enotnem zakladniškem računu države. Zavod nalaga prosta denarna sredstva v enotni zakladniški račun države v skladu s pravilnikom o nalaganju denarnih sredstev.

Prihodke od premoženja so sestavljali prihodki od najemnin za poslovne prostore (45.452 evrov), počitniške kapacitete (32.710 evrov), stanovanja (21.159 evrov), od zakupnin (6.397 evrov) in od najemnin za opremo (1.996 evrov).

2.4.2.2 Prihodki od prodaje blaga in storitev

Zavod je prihodke od prodaje blaga in storitev pridobil z zaračunavanjem provizije Zavarovalnici Triglav in Zavarovalnici Maribor, d. d., Maribor za nakazovanje premije življenjskega zavarovanja od pokojnin na podlagi odstopnih izjav upokojencev (140.884 evrov) in storitev, ki jih opravlja računalniški center zavoda za MDDSZ v zvezi z nakazovanjem transferov socialnega skrbstva (45.879 evrov).

2.4.2.3 Drugi nedavčni prihodki

Zavod je v letu 2011 izkazal za 22 odstotkov manj drugih nedavčnih prihodkov kot v letu poprej predvsem zaradi manjših dokupov pokojninske dobe upravičencev za upokojitev.

Med drugimi nedavčnimi prihodki so bili izkazani:

- drugi prostovoljni prispevki za socialno varnost (17.660.208 evrov), kamor so vključeni prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovancev, ki so prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje (13.550.585 evrov), ter prihodki iz dokupa pokojninske dobe (4.109.623 evrov);
- drugi nedavčni prihodki (6.503.721 evrov), med katere so vključene predvsem provizije zavarovalnic za nakazovanje zavarovalnih premij prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja upokojencev (964.019 evrov), vračila sorazmernega dela pokojnin na podlagi mednarodnih sporazumov⁵¹ (2.946.567 evrov), prihodki iz preplačil (1.032.981 evrov), regresni zahtevki (520.315 evrov), prihodki od zapuščin (497.715 evrov) ter prihodki od odškodninskih zahtevkov (173.165 evrov).

2.4.3 Kapitalski prihodki

Tabela 21: Kapitalski prihodki

Kapitalski prihodki	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Prihodki od prodaje zgradb in prostorov	27.019	1.217.080	2
Prihodki od prodaje opreme	897	13.500	7
Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev	0	500	-
Prihodki od prodaje stavbnih zemljišč	0	21.415	-
Skupaj	27.916	1.252.495	2

Zavod je v letu 2011 izkazal za 98 odstotkov manj kapitalskih prihodkov kot leto poprej predvsem zaradi nižjih prihodkov od prodaje nepremičnin.

Večino kapitalskih prihodkov, doseženih v letu 2011, predstavljajo prihodki od prodaje stanovanjskih objektov in stanovanj, ostale pa prihodki od prodaje pisarniške in računalniške opreme.

⁵¹ Hrvaška (1.304.805 evrov), Makedonija (17.914 evrov), Bosna in Hercegovina (662.098 evrov) in Srbija (961.750 evrov).

2.4.4 Transforni prihodki

Tabela 22: Transforni prihodki

Transforni prihodki	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	1.500.142.782	1.335.740.543	112
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	1.251.589	1.209.918	103
Prejeta sredstva iz javnih skladov	50.000.000	100.000.000	50
Druga prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	105.787	127.561	83
Skupaj	1.551.500.158	1.437.078.022	108

Transforni prihodki so prihodki, doseženi s prenosom denarnih sredstev od drugih javnofinančnih institucij⁵². V letu 2011 so predstavljali 31 odstotkov celotnih prihodkov zavoda.

2.4.4.1 Prejeta sredstva iz državnega proračuna

Zavod je v letu 2011 največ transference prihodkov prejel iz državnega proračuna (1.500.142.782 evrov), in sicer:

- 1.442.419.638 evrov na podlagi 232. in 233. člena ZPIZ-1 (od tega 441.043.465 evrov iz tekočih obveznosti in 1.001.376.173 evrov iz dodatne obveznosti Republike Slovenije);
- 33.038.905 evrov od MDDSZ, ki plačuje prispevke delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za upravičence od starševskih nadomestil;
- 24.665.571 evrov od Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki plačuje prispevke delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil za čas brezposelnosti;
- 18.668 evrov za tekočo porabo (za sofinanciranje projekta e-ZPIZ).

Republika Slovenija v skladu z 232. členom ZPIZ-1 zagotavlja sredstva iz državnega proračuna za pokrivanje obveznosti obveznega zavarovanja, ki nastanejo zaradi priznavanja ali odmere pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji oziroma zaradi izpada prispevkov. Zavod je v letu 2011 iz državnega proračuna prejel 439.335.097 evrov, poleg tega pa še 1.708.368 evrov, ki so se nanašali na poračun obveznosti Republike Slovenije iz leta 2010 v skladu z Zakonom o poračunavanju finančnih obveznosti Republike Slovenije iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja⁵³.

Zavod je v skladu z 233. členom ZPIZ-1 iz državnega proračuna prejel 1.001.376.173 evrov iz dodatnih obveznosti Republike Slovenije za pokrivanje razlike med prihodki zavoda iz prispevkov in drugih virov ter odhodki zavoda.

⁵² 5. člen pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov.

⁵³ Uradni list RS, št. 81/00.

2.4.4.2 Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja

Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (1.251.589 evrov) so prispevki delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil plač zaradi bolezenske odsotnosti nad 30 dni, ki jih ZZZS neposredno izplačuje upravičencem. V primerjavi z letom poprej so se povečali za 3 odstotke zaradi povečanega števila zaposlenih z dolgotrajno odsotnostjo zaradi bolezni in podaljšanjačasne zadržanosti z dela.

2.4.4.3 Prejeta sredstva iz javnih skladov

Prejeta sredstva iz javnih skladov se nanašajo na nakazilo Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: KAD). KAD je na podlagi Zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Slovenske odškodninske družbe⁵⁴ (v nadaljevanju: ZPKDPIZ) in po Pogodbi o izvedbi 6. člena ZPKDPIZ glede pokrivanja obveznosti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije iz sredstev Kapitalske družbe, d. d.⁵⁵ v septembru 2011 zavodu nakazala 50.000.000 evrov dodatnih sredstev. Namenjena so bila za pokrivanje negativne razlike med prihodki in odhodki tekočega leta. V primerjavi z letom 2010 so bili prilivi KAD nižji za 50 odstotkov.

2.4.4.4 Druga prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije

Zavod je v letu 2011 prejel sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije v znesku 105.787 evrov za sofinanciranje projekta e-ZPIZ.

2.4.5 Prejeta sredstva iz Evropske unije

Zavod je v letu 2011 neposredno prejel sredstva iz Evropske unije v znesku 104.735 evrov. Večina prihodkov v znesku 99.382 evrov se nanaša na prenos pokojninskih pravic iz sistema Evropske unije po Zakonu o prenosu pokojninskih pravic⁵⁶.

⁵⁴ Uradni list RS, št. 79/10, 26/11.

⁵⁵ Pogodba št. 410-69/11 z dne 28. 3. 2011 in aneks št. 410-69/11-1 z dne 1. 8. 2011.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 34/10.

2.4.6 Tekoči odhodki

Tabela 23: Tekoči odhodki

Tekoči odhodki	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Plače in drugi izdatki za zaposlene	20.070.633	19.678.094	102
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	3.223.269	3.173.598	102
Izdatki za blago in storitve	21.243.902	22.029.169	96
Skupaj	44.537.804	44.880.861	99

2.4.6.1 Plače in drugi izdatki za zaposlene

V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2011 zaposlenih 875 javnih uslužbencev. V letu 2011 se je na novo zaposlilo 36 javnih uslužbencev, z delom pa jih je prenehalo 33.

Tabela 24: Plače in drugi izdatki za zaposlene

Plače in drugi izdatki za zaposlene	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Plače	17.341.881	17.252.801	101
Regres za letni dopust	674.549	612.870	110
Povračila za prevoz in prehrano	1.544.197	1.488.514	104
Sredstva za delovno uspešnost ⁵⁷	60.965	38.275	159
Sredstva za nadurno delo	230.362	84.330	273
Drugi izdatki zaposlenim	218.679	201.304	109
Skupaj	20.070.633	19.678.094	102

Struktura odhodkov za plače in druge izdatke zaposlenim v letu 2011 se je v primerjavi z letom 2010 nekoliko spremenila. V primerjavi z letom 2010 so bili ti odhodki višji za 392.539 evrov oziroma za 2 odstotka zaradi za 189,6 odstotka večjega števila nadur, opravljenih tudi ob dela prostih dneh, ter s tem povezanih izdatkov za prehrano med delom ter prevozom na delo in z dela, za 0,9 odstotka višje povprečne vrednosti plačnih razredov iz plačne lestvice, daljše delovne dobe, višje kvalifikacijske strukture zaposlenih ter za 0,1 odstotka večjega števila zaposlenih, večjega števila odpravnin ob odhodu v pokoj ter solidarnostnih pomoči. V letu 2011 so bile osnovne plače izkazane v znesku 12.993.126 evrov, nadomestila plač v znesku 3.248.023 evrov in dodatki v znesku 1.100.732 evrov.

⁵⁷ Znesek se nanaša na delovno uspešnost iz povečanega obsega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog.

Regres za letni dopust je bil v letu 2011 izplačan v skupnem znesku 674.549 evrov. Zavod je 903 zaposlenim regres izplačal v skladu z Zakonom o interventnih ukrepih⁵⁸).

Zavod je v letu 2011 *povračila za prevoz in prehrano* izkazal v znesku 1.544.197 evrov, od tega 875.030 evrov za stroške prevoza na delo in iz dela ter 669.167 evrov za stroške prehrane med delom. Povračila za prevoz in prehrano so bila v letu 2011 za 4 odstotke višja glede na leto 2010 zaradi večjega števila nadur, opravljenih tudi ob dela prostih dnevih, višjega zneska regresa za prehrano med delom ter višjih cen prevoza na delo in iz dela.

Drugi izdatki zaposlenim so bili v letu 2011 višji kot v letu poprej predvsem zaradi višjih odpravnin (144.613 evrov) ter solidarnostnih pomoči (50.243 evrov). Zavod je izplačal tudi 23.823 evrov jubilejnih nagrad.

2.4.6.2 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevki delodajalcev za socialno varnost v znesku 3.223.269 evrov so se nanašali predvsem na prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (1.571.119 evrov) ter na prispevke za zdravstveno zavarovanje (1.258.622 evrov). Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence⁵⁹ so znašale 365.125 evrov.

2.4.6.3 Izdatki za blago in storitve

Zavod je v letu 2011 izdatke za blago in storitve izkazal v znesku 21.243.902 evrov (48 odstotkov tekočih odhodkov). Največ izdatkov se nanaša na porabljeno energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije (43 odstotkov) ter druge operativne odhodke (27 odstotkov), ki so obsegali predvsem plačila avtorskih honorarjev, plačila storitev organizacijam pooblaščenim za plačilni promet, stroške sodnih postopkov, plačila za delo prek študentskega servisa in plačila bančnih storitev.

⁵⁸ Uradni list RS, št. 94/10.

⁵⁹ Uradni list RS, št. 126/03.

Tabela 25: Izdatki za blago in storitve

Izdatki za blago in storitve	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Pisarniški in splošni material ter storitve	2.696.685	2.612.653	103
Posebni material in storitve	21.512	35.155	61
Energija, voda, komunalne storitve, komunikacije	9.134.379	9.626.916	95
Prevozni stroški in storitve	107.120	161.418	66
Izdatki za službena potovanja	112.128	136.785	82
Tekoče vzdrževanje	1.074.991	1.167.013	92
Poslovne najemnine in zakupnine	2.283.995	2.468.983	93
Kazni in odškodnine	107.076	362.344	30
Drugi operativni odhodki	5.706.016	5.457.902	105
Skupaj	21.243.902	22.029.169	96

Izdatki za *pisarniški in splošni material ter storitve* so se nanašali predvsem na:

- stroške pisarniškega materiala in storitev (299.432 evrov);
- povračilo za delo ZZZS – za opravljene storitve prijavno-odjavnih in drugih del (800.932 evrov);
- čistilni material in storitve (283.245 evrov);
- storitve varovanja zgradb in prostorov⁶⁰ (535.237 evrov);
- založniške in tiskarske storitve ter stroške fotokopiranja (320.835 evrov);
- časopise, revije, knjige in strokovno literaturo (46.229 evrov);
- računalniške storitve (48.023 evrov);
- storitve informacijske podpore uporabnikom (262.048 evrov);
- drugi splošni material in storitve (33.397 evrov).

Izdatki za *posebni material in storitve* (21.512 evrov) so se v letu 2011 zmanjšali predvsem zaradi manjših stroškov zdravstvenih pregledov zaposlenih (13.332 evrov) po Zakonu o varnosti in zdravju pri delu⁶¹.

Izdatki za *energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije* (9.134.379 evrov) so se nanašali na:

- električno energijo (308.671 evrov);
- porabo kuriv in stroške ogrevanja (199.974 evrov);
- porabo druge energije (934 evrov);
- vodo in komunalne storitve (21.206 evrov);
- odvoz smeti (27.956 evrov);
- telefon, faks, elektronsko pošto (189.328 evrov);

⁶⁰ Stroški storitev varovanja so višji zaradi drugačne dinamike plačil ter pridobitve novih poslovnih prostorov.

⁶¹ Uradni list RS, št. 56/99, 64/01.

- poštne stroške za dostavo denarnih dajatev – denarne nakaznice (5.569.356 evrov);
- druge poštne stroške – obvestila upokojencem (1.876.215 evrov);
- poštnino in kurirske storitve (940.739 evrov).

Prevozni stroški in storitve (107.120 evrov) so se nanašali predvsem na stroške goriv in maziv za prevozna sredstva (16.290 evrov), vzdrževanje in popravila vozil (27.394 evrov), zavarovalne premije za motorna vozila (18.895 evrov) ter druge prevozne in transportne stroške (40.100 evrov). Stroški so se v primerjavi z letom poprej znižali za 34 odstotkov predvsem zaradi nižjih drugih prevoznih in transportnih stroškov.

Med *izdatki za službena potovanja* (112.128 evrov) so bili najvišji stroški prevoza v državi – kilometrina (55.359 evrov). Največ izplačil za kilometrino predstavljajo službeni prevozi izvedencev, revizorjev in zaposlenih v sektorju za pravne, kadrovske in organizacijske zadeve za zastopanje na sodiščih.

Izdatki za *tekoče vzdrževanje* (1.074.991 evrov) so se nanašali predvsem na vzdrževanje:

- licenčne programske opreme (294.653 evrov);
- komunikacijske opreme (126.994 evrov);
- druge opreme – predvsem mikrofilmskih naprav (170.489 evrov);
- poslovnih objektov (114.245 evrov);
- strojne računalniške opreme (136.078 evrov).

Med izdatki za *poslovne najemnine in zakupnine* (2.283.995 evrov) so bili v letu 2011 izkazani predvsem izdatki za najem programske računalniške opreme (1.847.597 evrov). V primerjavi z letom poprej so bili ti izdatki za 9 odstotkov nižji. Poleg tega v to skupino spadajo najem komunikacijske opreme in podatkovnih vodov (249.109 evrov), najemnine in zakupnine za poslovne in druge objekte (41.823 evrov), nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (51.961 evrov) ter druge najemnine, zakupnine in licenčnine (93.505 evrov).

Zavod je v letu 2011 izdatke za *kazni in odškodnine* izkazal v znesku 107.076 evrov kar je 70 odstotkov manj kot v letu poprej. Odškodnine so se nanašale predvsem na odškodninsko odgovornost zavoda po 276. členu ZPIZ-1⁶² (101.916 evrov), ki jih je zavod izplačal tožečim strankam po pravnomočnih sodbah Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani oziroma Višjega delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani.

Med *drugimi operativnimi odhodki* (5.706.016 evrov) so bila v letu 2011 izkazana predvsem plačila avtorskih honorarjev v znesku 2.276.970 evrov ter plačila storitev organizacijam, pooblaščenim za plačilni promet – UJP, v znesku 1.723.129 evrov. Avtorski honorarji so se nanašali na plačila izvedencem za delo v invalidskih komisijah na podlagi avtorskih pogodb. Med drugimi operativnimi odhodki je zavod v letu 2011 izkazal tudi plačila bančnih storitev v znesku 374.980 evrov, ki so se v primerjavi z letom poprej povečala za 99 odstotkov. Zavodu je v pogajanjih z bankami v letu 2010 uspelo doseči neodplačno opravljanje storitev v prvem polletju, z nekaterimi bankami pa za celo leto 2010. Ostali drugi operativni odhodki so bili:

- stroški sodišč v sodnih postopkih (244.396 evrov);
- plačila za delo prek študentskega servisa (281.047 evrov);
- sodni stroški – storitve odvetnikov, notarjev, sodnih tolmačev (162.396 evrov);

⁶² Zavod odgovarja za škodo, ki jo povzroči zavarovancu pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, v skladu z določbami Zakona o obligacijskih razmerjih.

- izdatki za strokovna izobraževanja zaposlenih (94.284 evrov),
- izdatki za sejnine udeležencem sveta zavoda (51.581 evrov);
- plačila po podjemnih pogodbah (39.583 evrov);
- ostali operativni odhodki (419.613 evrov).

2.4.7 Tekoči transferi

Tekoči transferi so v letu 2011 predstavljali 99 odstotkov celotnih odhodkov zavoda. V primerjavi z letom poprej so se nekoliko povečali predvsem zaradi uskladitev dajatev uživalcem ter povečanja števila uživalcev do posameznih vrst prejemkov. Največji delež med tekočimi transferi so predstavljali transferi posameznikom in gospodinjstvom (92 odstotkov).

Tabela 26: Tekoči transferi

Tekoči transferi	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	4.515.364.085	4.388.605.603	103
Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	790.803	764.966	103
Drugi tekoči domači transferi	375.006.712	364.539.343	103
Tekoči transferi v tujino	76.661	0	-
Skupaj	4.891.238.261	4.753.909.912	103

2.4.7.1 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Tabela 27: Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Transferi za zagotavljanje socialne varnosti	204.472.679	205.308.491	100
Pokojnine	4.138.414.314	4.003.559.802	103
Nadomestila plač	172.440.469	179.711.344	96
Drugi transferi posameznikom	36.623	25.966	141
Skupaj	4.515.364.085	4.388.605.603	103

2.4.7.1.1 Transferi za zagotavljanje socialne varnosti

Zavod je v letu 2011 med transferi za zagotavljanje socialne varnosti izkazal:

- varstvene dodatke k starostnim (16.017.051 evrov), invalidskim (14.942.800 evrov) in družinskim (23.681.128 evrov) pokojninam;

- dodatek za pomoč in postrežbo (77.769.539 evrov);
- nadomestilo za telesno okvaro (35.729.133 evrov);
- državne pokojnine (32.235.694 evrov);
- dodatke k pokojninam, uveljavljenim v drugih republikah bivše Jugoslavije (3.785.616 evrov);
- varstveni dodatek po Uredbi sveta EGS⁶³ o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti⁶⁴ – E-uredba (141.144 evrov);
- preživnine (97.307 evrov);
- druge transfere za zagotavljanje socialne varnosti (73.267 evrov).

2.4.7.1.2 Pokojnine

Tabela 28: Pokojnine

Pokojnine	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Starostne pokojnine	2.850.938.448	2.721.264.041	105
Invalidske pokojnine	498.729.604	505.693.485	99
Družinske pokojnine	237.995.787	251.001.577	95
Vdovske pokojnine	210.655.737	197.152.004	107
Pokojnine po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov	4.226.728	5.309.622	80
Vojaške pokojnine	36.211.201	37.851.372	96
Pokojnine, uveljavljene v drugih republikah bivše Jugoslavije	40.708	1.041.708	4
Pokojnine, nakazane v druge republike bivše Jugoslavije	135.012.530	127.531.053	106
Pokojnine, nakazane v tujino	24.487.363	20.008.703	122
Letni dodatek	140.114.987	136.689.110	103
Druge pokojnine	1.220	17.127	7
Skupaj	4.138.414.313	4.003.559.802	103

Izplačane pokojnine v letu 2011 so bile za 3 odstotke večje kot v letu poprej predvsem zaradi opravljene uskladitve⁶⁵ in povečanja povprečnega števila uživalcev pokojnin na 574.560⁶⁶. V povprečju je število zavarovancev v treh letih (od leta 2006 do leta 2008) raslo hitreje, kot je naraščalo število upokojencev in je v letu 2008 doseglo dotedanji maksimum povprečnega števila zavarovancev, tj. 904.084. V letih 2009 do 2011 se je število zavarovancev zmanjševalo in v letu 2011 doseglo število 869.869. Razmerje med

⁶³ Št. 1408/71 z dne 14. 6. 1971.

⁶⁴ UL L št. 149 z dne 5. 7. 1971.

⁶⁵ Sklep o uskladitvi pokojnin od 1. 1. 2011, Uradni list RS, št. 12/11.

⁶⁶ V letu 2010 je bilo povprečno število uživalcev pokojnin 557.795.

zavarovanci in upokojeni iz obveznega zavarovanja (za starostno, invalidsko, družinsko, vdovsko ali delno pokojnino) se je zmanjšalo z 1,60 v letu 2010 na 1,53 v letu 2011.

V primerjavi z letom poprej je zavod izkazal v letu 2011 višjo rast odhodkov za starostne pokojnine (5 odstotkov), vdovske pokojnine (7 odstotkov), pokojnine, nakazane v druge republike bivše Jugoslavije (6 odstotkov), pokojnine, nakazane v tujino⁶⁷ (22 odstotkov), ter izplačila letnega dodatka (3 odstotke). Zaradi nižje rasti povprečnega števila prejemnikov pri invalidskih, družinskih, kmečkih, vojaških in začasnih⁶⁸ pokojninah so bila izplačila za te namene v letu 2011 ustrezno nižja.

Največja deleža med pokojninami so predstavljale starostne (69 odstotkov) in invalidske pokojnine (12 odstotkov). V primerjavi z letom poprej se je povprečno število starostnih upokojevencev povečalo za 5 odstotkov in v letu 2011 doseglo število 386.263. Povprečno število invalidskih upokojevencev se je od leta 2000 zmanjševalo (z izjemo v letu 2005) in je v letu 2011 doseglo število 90.219. Povprečno število uživalcev družinskih pokojnin se je v letu 2011 glede na leto 2010 zmanjšalo za 2.688 oseb, povečalo se je število uživalcev vdovskih pokojnin za 3.177 oseb.

Zavod je hkrati z izplačilom rednih pokojnin v maju 2011 uživalcem pokojnin in nekaterih nadomestil iz invalidskega zavarovanja izplačal *letni dodatek* v znesku 140.114.987 evrov (599.942 uživalcem). Višino tega prejemka je za leto 2011 določil Zakon o interventnih ukrepih, v enaki višini kot v letu poprej⁶⁹.

2.4.7.1.3 Nadomestila plač

Nadomestila plač iz invalidskega zavarovanja (172.440.469 evrov) so se nanašala predvsem na nadomestila:

- za čas čakanja na razporeditev na drugo delo (67.153.656 evrov);
- za delo s skrajšanim delovnim časom – delna invalidska pokojnina (38.027.229 evrov);
- zaradi dela s skrajšanim delovnim časom (20.557.088 evrov);
- zaradi manjše plače na drugem delovnem mestu (14.180.800 evrov);
- za čas čakanja in poklicno rehabilitacijo (1.772.445 evrov);
- kot začasno nadomestilo (641.089 evrov);
- za invalidnost (29.772.866 evrov);
- kratkoročne invalidske dajatve v druge države bivše Jugoslavije (335.240 evrov).

⁶⁷ Pri pokojninah, nakazanih v tujino, je zavod s 1. 1. 2011 prišel na drugačen sistem, t. i. knjiženja tujcev (tistih, ki imajo stalno bivališče v tujini ter se jim pokojnine nakazujejo v Republiki Sloveniji). Po novem tovrstna izplačila povečujejo postavko pokojnin, nakazanih v tujino, medtem ko so se v preteklosti večinoma evidentirala med starostnimi, invalidskimi in družinskimi pokojninami.

⁶⁸ V primerjavi z letom 2010 so bili ti odhodki nižji za 96 odstotkov predvsem zaradi uveljavitve Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Srbijo o socialnem zavarovanju in zmanjšanja števila uživalcev teh pokojnin.

⁶⁹ Višji znesek letnega dodatka je znašal 367,95 evra in pripada uživalcem pokojnine, ki je enaka ali nižja od osnove za odmero dodatnih pravic, nižji znesek letnega dodatka pa je znašal 223,55 evra. V letu 2011 je višji znesek prejelo 100.434 prejemnikov, nižji znesek 421.783 ter sorazmerni del 77.725 prejemnikov.

2.4.7.2 Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam

Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam, izkazani v znesku 790.803 evre, so predstavljali predvsem plačila javnim zavodom ali zasebnim institucijam za stroške šolanja in usposabljanja invalidov za delo (434.147 evrov), potnih stroškov in stroškov nastanitvev (115.890 evrov) ter stroške storitev izvajalcev s področja poklicne rehabilitacije (89.458 evrov).

2.4.7.3 Drugi tekoči domači transferi

Zavod je med drugimi tekočimi domačimi transferi oziroma transferi v sklade socialnega zavarovanja v letu 2011 evidentiral 375.006.712 evrov, ki se nanašajo na plačila zavoda ZZZS, za prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje upokojenecv in od nadomestil plač iz invalidskega zavarovanja.

2.4.7.4 Tekoči transferi v tujini

Zavod je v letu 2011 izkazal 76.661 evrov drugih tekočih transferov v tujino, ki so se nanašali na prenos pokojninskih pravic v sistem Evropske unije po Zakonu o prenosu pokojninskih pravic.

2.4.8 Investicijski odhodki

Tabela 29: Investicijski odhodki

Investicijski odhodki	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
Nakup zgradb in prostorov	2.109.160	2.635.197	80
Nakup opreme	2.766.976	2.067.558	134
Nakup drugih osnovnih sredstev	4.576	28.992	16
Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	7.857	877.408	1
Investicijsko vzdrževanje in obnove	231.045	85.554	270
Nakup zemljišč in naravnih bogastev	3.325	169.908	2
Nakup nematerialnega premoženja	142.570	201.685	71
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	0	54.371	-
Skupaj	5.265.509	6.120.673	86

Investicijski odhodki v letu 2011 so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 14 odstotkov predvsem zaradi manjših nakupov poslovnih prostorov ter nižjih investicijskih odhodkov v povezavi z novogradnjami, rekonstrukcijami in adaptacijami.

Investicijski odhodki za *nakup zgradb in prostorov* so se v primerjavi z letom poprej znižali za 20 odstotkov zaradi manjših nakupov poslovnih prostorov.

Zavod je v letu 2011 za *nakup opreme* izkazal 2.766.976 evrov investicijskih odhodkov, kar je za 34 odstotkov več kot v letu poprej. Zavod je med drugim v letu 2011 kupil naslednjo opremo:

- pisarniško pohištvo (192.670 evrov);
- strojno računalniško opremo (106.970 evrov);
- strežnike in diskovne sisteme⁷⁰ (1.935.749 evrov);
- opremo za tiskanje in razmnoževanje (110.900 evrov);
- aktivno mrežno in komunikacijsko opremo⁷¹ (339.436 evrov);
- pasivno mrežno in komunikacijsko opremo (41.538 evrov).

V letu 2011 je zavod izkazal za 29 odstotkov manj odhodkov za *nakup nematerialnega premoženja* kot v letu poprej zaradi manjših nakupov licenčne in druge (nelicenčne) programske opreme.

2.5 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Tabela 30: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
<i>Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev</i>	152.924	164.268	93
Prejeta vračila danih posojil	152.924	164.268	93
<i>Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev</i>	0	0	-
Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev	152.924	164.268	93

Vir: izkaz računa finančnih terjatev in naložb od 1. 1. do 31. 12. 2011.

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb izkazuje prejeta vračila danih posojil in prodajo kapitalskih deležev na eni strani in dana posojila ter povečanje kapitalskih deležev na drugi strani.

Zavod je v letu 2011 prejeta vračila danih posojil izkazal v znesku 152.924 evrov, ki so se nanašala na dana stanovanjska posojila zaposlenim zavoda. V primerjavi z letom poprej so bila ta vračila za 11.344 evrov oziroma 7 odstotkov manjša. Zavod v letu 2011 posojil ni dajal (nazadnje v letu 1999), tako izkazana razlika med prejetimi vračili in danimi posojili znaša 152.924 evrov.

⁷⁰ Za nadgradnjo glavnega strežnika skupaj z izvedbo storitev nadgradnje, dobavo avtomatizirane tračne knjižnice, nadgradnjo diskovnega polja skupaj z izvedbo storitev nadgradnje, nadgradnjo virtualizacijskega okolja ter za izvedbo storitev nadgradnje sistema za varno hranjenje in upravljanje dokumentov.

⁷¹ Za nadgradnjo brezžičnega komunikacijskega omrežja, dobavo stikal, vmesnikov ter izvedbo storitev nadgradnje.

2.6 Izkaz računa financiranja

V izkazu računa financiranja se izkazujejo odplačila dolgov in zadolževanje. Likvidnostno zadolževanje in odplačila dolgov znotraj leta se v računu financiranja ne izkazujejo. Zavod se tudi v letu 2011 ni zadolževal, zato račun financiranja v letu 2011 ne izkazuje podatkov o zadolževanju, prav tako pa tudi ni bilo odplačil dolgov.

V računu financiranja se izkazujejo tudi spremembe denarnih sredstev na računu zavoda v proračunskem letu. V izkazu računa financiranja so predstavljeni podatki o povečanju sredstev na računu v znesku 152.924 evrov. Znesek predstavlja razliko med prejetimi in danimi posojili ter spremembe kapitalskih deležev, izkazane v računu finančnih terjatev in naložb, ker presežka prihodkov nad odhodki v letu 2011 zavod ni izkazal, tako kot ni bilo neto zadolževanja.

Tabela 31: Izkaz računa financiranja

Izkaz računa financiranja	Leto 2011 v evrih	Leto 2010 v evrih	Indeks 11/10
<i>Zadolževanje</i>	0	0	-
Domače zadolževanje	0	0	-
<i>Odplačila dolga</i>	0	0	-
Odplačila domačega dolga	0	0	-
Neto zadolževanje	0	0	-
<i>Povečanje sredstev na računih</i>	152.924	164.268	93

Vir: izkaz računa financiranja zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2011.

3. PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2011

3.1 Obrazložitev revizije

Pri reviziji pravilnosti poslovanja smo preverjali skladnost poslovanja s predpisi in usmeritvami na naslednjih področjih:

- obračunavanje in izplačevanje plač in drugih izdatkov zaposlenim,
- obračunavanje in izplačevanje tekočih transferov,
- izvajanje postopkov javnega naročanja ter
- opravljanje storitev na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih izdatkov zaposlenim smo upoštevali predpise, ki urejajo posamezno področje. Pri tem smo izhajali iz določil Zakona o sistemu plač v javnem sektorju⁷², Zakona o javnih uslužbencih⁷³, Zakona o delovnih razmerjih⁷⁴ (v nadaljevanju: ZDR), Kolektivne pogodbe za javni sektor⁷⁵, Kolektivne pogodbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije⁷⁶ in Kolektivne pogodbe za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del⁷⁷, Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest⁷⁸ ter Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov⁷⁹ ter drugih podzakonskih predpisov za področje plač in drugih prejemkov zaposlenim.

Pravilnost tekočih transferov smo presojali na podlagi ZPIZ-1, ZMEPIZ ter drugih predpisov, ki urejajo to področje. Preverjali smo, ali so bile pravice iz sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja dodeljene na pravičen način, dejanskim uživalcem in izplačane v pravičnem znesku v skladu s predpisi ter ali zavod v matični evidenci uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so pravico pridobili v letu 2011, vodi z zakonom predpisane podatke.

⁷² Uradni list RS, št. 108/09-UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10.

⁷³ Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08.

⁷⁴ Uradni list RS, št. 42/02, 103/07.

⁷⁵ Uradni list RS, št. 57/08.

⁷⁶ Z dne 22. 11. 2000 in spremembe ter dopolnitve: aneks št. 7 z dne 18. 9. 2001, aneks št. 8 z dne 19. 5. 2008, aneks št. 9 z dne 25. 3. 2009.

⁷⁷ Uradni list RS, št. 60/08.

⁷⁸ Z dne 9. 7. 2008, velja in uporablja se od 1. 8. 2008, spremenjen in dopolnjen 11. 6. 2010 in 30. 11. 2011.

⁷⁹ Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01.

Pravilnost poslovanja na področju drugih tekočih transferov⁸⁰ smo preverili hkrati s preizkušanjem podatkov iz računovodskih izkazov (povezava s točkama 2.3 in 2.4).

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju javnega naročanja blaga, storitev in osnovnih sredstev smo upoštevali določbe Zakona o javnem naročanju⁸¹ (v nadaljevanju: ZJN-2), Pravilnika o postopku za naročanje, nabavo, prevzem in predajo blaga, storitev ter gradenj v zavodu⁸² in Pravilnika o postopku za naročanje, nabavo, prevzem in predajo blaga, storitev ter gradenj v zavodu⁸³ (pravilnik o postopku za naročanje).

Pri storitvah na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb smo preverjali predvsem, ali so bile sklenjene v skladu z določili ZDR.

3.2 Plače in drugi izdatki za zaposlene

Zavod je v letu 2011 za plače in druge izdatke zaposlenim porabil 20.070.633 evrov, od tega za plače 17.633.208 evrov (87,9 odstotka). Stroški za plače in druge izdatke zaposlenim so se v primerjavi z letom poprej povečali predvsem zaradi povečanega obsega nadurnega dela, višje povprečne vrednosti plačnih razredov, daljše delovne dobe in višje kvalifikacijske strukture zaposlenih. Stroški povračil in nadomestil zaposlenim so v letu 2011 znašali 1.544.197 evrov, za regres za letni dopust je zavod zaposlenim izplačal 674.549 evrov, med drugimi izdatki pa so največ znašale izplačane odpravnine (144.613 evrov).

V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2011 zaposlenih 875 javnih uslužbencev. Zavod je v letu 2011 na novo zaposli 36 javnih uslužbencev. V reviziji smo preverili skladnost ravnanj zavoda s predpisi in notranjimi akti pri sklenitvi delovnih razmerij, določitvi plač ter izplačilu drugih izdatkov novo zaposlenim javnim uslužbencem.

3.3 Tekoči transferi

3.3.1 Matična evidenca uživalcev pravic

Matična evidenca zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v nadaljevanju: matična evidenca) mora poleg podatkov o zavarovancih, ki jih določa 8. člen ZMEPIZ, v skladu z 9. členom tega zakona vsebovati tudi naslednje podatke o uživalcih starostnih in invalidskih pokojnin:

- vrsta pokojnine, člen predpisa, ki je bil podlaga za določitev pokojnine, zmanjšanje oziroma povečanje pokojnine, datum priznanja pravice do pokojnine;
- datum začetka izplačevanja pokojnine, datum prekinitve in ponovnega začetka izplačevanja pokojnine ter datum prenehanja pravice do pokojnine;

⁸⁰ Transferi za zagotavljanje socialne varnosti, transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam, drugi transferi posameznikom.

⁸¹ Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10.

⁸² April 2010, veljal od 1. 5. 2010 do 1. 3. 2011.

⁸³ Marec 2011, velja od 2. 3. 2011.

- vrsta, vzrok, datum nastanka, datum ugotovitve invalidnosti in kategorija invalidnosti ter diagnoza;
- pokojninska osnova za leto pred letom, v katerem se uveljavljajo pravice, na katero so preračunane plače;
- znesek pokojnine.

Dodatne podatke o uživalcih družinske in vdovske pokojnine določa ZMEPIZ v 10. členu.

Zavod je v februarju 2010 v obstoječi informacijski sistem v sklopu matične evidence vključil evidenco Uživalci pokojnin in drugih pravic ter družinski člani⁸⁴ (v nadaljevanju: datoteka uživalcev pravic). Evidenca na novo vsebuje podatek o znesku pokojnine ob priznanju pravice, datum prenehanja pravice, datum prenehanja izplačevanja ter datum pričetka ponovnega izplačevanja.

3.3.1.a V 40 primerih smo ugotovili, da zavod ni ravnal v skladu z 8., 9. oziroma 10. členom ZMEPIZ, ker podatki v matični evidenci oziroma datoteki uživalcev pravic, ki je v sklopu matične evidence, za leto 2011 zaradi pomanjkljivega, nenatančnega vnosa zahtevanih podatkov niso popolni. Navedene nepravilnosti, ki niso imele finančnih posledic za uživalce, smo ugotovili v naslednjih primerih:

- V osmih⁸⁵ primerih je bila v matični evidenci navedena napačna davčna številka, od tega v petih primerih pri umrlem zavarovancu, po katerem aktivni uživalec (njegova davčna številka je bila pravilna) prejme pravico. V treh primerih je bila napačna davčna številka pri aktivnih uživalcih, katerim je bila pripisana davčna številka umrlega zavarovanca. Davčna številka je ključni podatek za izmenjavo podatkov med zavodom in DURS.

Pojasnilo zavoda

Zavod (sektor za nakaževanje pokojnin) pristojne na OE že več let opozarja na pomembnost pravilnega vnosa davčne številke. Zavod je že v letu 2005 in kasneje v letu 2007 v okrožnici določil postopek pridobivanja davčnih številke za prejemnike dajatev, ki živijo v tujini, za katere so v postopku priznavanja pravic pristojni in odgovorni na območnih enotah.

Zavod prek posredovanja podatkov o izplačilih na REK⁸⁶ obrazcih v sistemu e-Davki izvaja kontrolo pravilnosti vnesenih davčnih številke v svojih evidencah. Brez vnesenega podatka o davčni številki nakažilo ne more biti izvedeno. Zavod je v treh primerih napačno davčno številko odkril in popravil.

- V 20 primerih so bili podatki v matični evidenci pomanjkljivo oziroma nenatančno vneseni ali niso bili vneseni:
 - v štirih primerih je bil vnesen napačen datum priznanja pravice oziroma datum izplačila pravice;

⁸⁴ V to evidenco se vnašajo podatki za uživalce, katerih postopek priznanja je bil končan po 1. 2. 2010, in sicer ali so na novo pridobili pravico do pokojnine ali drugo pravico, ali jim je bila izdana odločba o ponovni odmeri pokojnine, spremembi obsega drugih pravic oziroma jim je na podlagi odločbe določena pravica prenehala ali pa je bilo izplačilo dajatve ustavljeno.

⁸⁵ Davčna številka umrlega zavarovanca je bila enaka davčni številki aktivnega uživalca.

⁸⁶ Iz obrazcev so razvidni podatki o prispevkih za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevkih za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevkih za zaposlovanje oziroma prispevkih za starševsko varstvo, ki jih je za fizično osebo plačal oziroma jih mora plačati njegov delodajalec ali druga oseba.

- v dveh primerih je bil vnesen napačen skupni odstotek pokojnine pri vdovski oziroma deležu vdovske pokojnine. V datoteki matične evidence je bil vnesen podatek 620 odstotkov namesto 62 odstotkov oziroma 130,05 odstotka namesto 45 odstotkov;

Pojasnilo zavoda

Zavod je upravičencema dajatev obračunal v pravilnem odstotku, v matični evidenci sta bila napačna odstotka. V prvem primeru je bil z odločbo pravilno določen in obračunan del vdovske pokojnine (v višini 15 odstotkov od najnižje pokojninske osnove). V drugem primeru je bil v datoteki matične evidence na dan 15. 3. 2012 (v času priprave podatkov računskemu sodišču) naveden napačen odstotek (ODOS 130,05), odločba do takrat še ni bila pripravljena. Zavod je 29. 3. 2012 izdelal pravi izračun in obračun pokojnine.

- v 11 primerih ni navedel datuma smrti in v treh primerih ni navedel pravega zapisa datuma smrti zavarovancev, po katerih uživalci pridobivajo pravico.
- V 12 primerih (pri desetih uživalcih) smo ugotovili, da v datoteki uživalcev pravic, ki je v sklopu matične evidence, ni bil pravilno vnesen najmanj en podatek, in sicer:
 - v dveh primerih ni bil vnesen datum prenehanja izplačevanja akontacije (ki je enak datumu izdaje odločbe), v teh dveh primerih tudi ni bila vnesena šifra vzroka prenehanja;

Pojasnilo zavoda

Kontrole, ki bi preprečevala prehod na nadaljevanje postopka brez predhodne posodobitve podatkov v datoteki uživalcev pravic, ni mogoče v celoti vzpostaviti brez prenove celotnega sistema priznavanja pravic. Od maja 2012 deluje kontrola, ki onemogoča realizacijo nove osnovne dajatve brez zaustavitve predhodne dajatve v datoteki uživalcev pravic (obvezen vnos šifre vzroka prenehanja).

- v štirih primerih ni bil vnesen pravi datum izdaje odločbe;
- v enem primeru datum izdaje odločbe ni bil naveden oziroma v enem primeru ni bil naveden pravi datum priznanja pravice;
- v dveh primerih ni bil vnesen pravi znesek pokojnine.

Pojasnilo zavoda

Z uvedbo datoteke uživalcev pravic je bilo z navodilom Izvajanje kontrole v postopkih za priznanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja na območnih enotah (v veljavi s 1. 4. 2011) prvič v kontrolo kot opravilo zajeto formiranje stavka in pravilnost zapisa. Prva faza interaktivnih kontrol je bila vzpostavljena v oktobru 2011 z navodilom o vzpostavitvi interaktivnih kontrol med datotekama uživalcev pravic in nakazovanja pokojnin z dopolnitvama v januarju in juniju 2012. Zavod je v juniju 2012⁸⁷ realiziral zahtevo računskega sodišča za izdelavo programske opreme, ki v postopku nakazovanja pokojnin in drugih dajatev omogoča, da se podatki iz odločbe o prvem priznanju in ob ponovnih odmerah prečrpajo iz sistema PIZ (oziroma zbirke matične evidence) v zbirke nakazovanja pokojnin. S tem je bila realizirana zadnja faza nalog delovne skupine matične evidence.

Zavod je 29. 12. 2011 sprejel tudi navodilo, ki je namenjeno zagotavljanju pravilnosti celotnega postopka za priznanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter pravilnosti in zakonitosti odločbe pred izdajo.

⁸⁷ Z dne 1. 6. 2012, št. 0071-25-2012 02710. V navodilu "Prenos podatkov iz Evidence Uživalcev pravic v zbirki Centralno nakazovanje pokojnin (v nadaljevanju: CNP) in Predpisi" so opredeljeni postopki prenosa, ločeno za nove primere in ponovne primere.

Sektor za nakazovanje pokojnin je opozarjal na nujnost pravilnega vnosa podatkov v datoteko uživalcev pravic, saj se v nasprotnem primeru podaljšuje čas realizacije odločbe, ker mora izdajatelj pred izvedbo nakazila odpraviti napake v datoteki uživalcev pravic.

Ukrep zavoda

Zavod je nepravilnosti pri vnosu podatkov odpravil med izvajanjem revizije.

Podatki, vneseni v posamezne datoteke matične evidence, katere del je tudi datoteka uživalcev pravic, so v postopku izvajanja zavarovanja temeljnega pomena za izvedbo aktivnosti v sektorju nakazovanja pokojnin.

3.3.2 Evidenca terjatev in obveznosti po uživalcu

Zavod na podlagi plačil (podatkov iz zbirke CNP) evidentira hkrati in v istem znesku tako svojo obveznost do uživalca kot tudi plačilo te obveznosti. Obveznosti do uživalcev in plačil ne evidentira po principu saldakontov, kar bi omogočalo učinkovito kontrolo, ko se obveznost evidentira na podlagi ene knjigovodske listine, plačilo obveznosti pa na podlagi druge. Obveznost zavoda se v računovodskih izkazih izkazuje le pri izplačilu dajatve. Kadar se pokojnina oziroma druga pravica začasno ne izplačuje (zaradi nepredložitve potrdila o živetju, potrdila o šolanju), se tudi ne izkazuje med (potencialnimi) obveznostmi zavoda. Zavod morebitno napako pri plačilu evidentira tudi med obveznostmi, zato razlika med plačilom in obveznostjo po upravičencu ni razvidna.

Prenova upokojitvenega postopka in nakazovanja pokojnin je po navedbah zavoda definirana med zastavljenimi cilji v okviru Razvojnega programa zavoda za obdobje od leta 2012 do leta 2016. Prenova postopka nakazovanja pokojnin sledi delovnemu procesu in njegovi kompleksnosti, saj na postopke dela, poleg sprememb pokojninske zakonodaje, vplivajo tudi spremembe in novosti na področju davčno-finančnih predpisov in zakonodaja s področja socialne varnosti. Zavod je v letu 2008 določil osnovna izhodišča za prenovo nakazovanja pokojnin z določitvijo glavnih področij dela in smeri prenove. V letu 2009 je pripravil zasnovo za vzpostavitev evidence terjatev in obveznosti po posameznem uživalcu. Pri pripravi koncepta prenove nakazovanja pokojnin kot tudi pri zasnovi evidence terjatev in obveznosti je upošteval prepletenost delovnih procesov znotraj zavoda in ostalih področij v zavodu, ki neposredno vplivajo na sistem nakazovanja (pisarniško poslovanje – UDG⁸⁸, upokojitveni postopek – UP). Decembra 2011 je bila imenovana projektna skupina za prenovo nakazovanja pokojnin, ki je z delom pričela v začetku leta 2012. Izhodišča za prenovo nakazovanja pokojnin so koncept prenove iz leta 2008 in pripravljen zagonski elaborat.

Hkrati z začetkom projekta prenove nakazovanja pokojnin se je pričel tudi projekt prenove upokojitvenega postopka, pri tem je ključnega pomena, da so v prenovo vključena vsa področja, ki generirajo vhodne podatke, ki se uporabljajo v procesu nakazovanja pokojnin⁸⁹. Prenova poslovnih procesov se izvaja v novih informacijskih okoljih. Ob upoštevanju tehnoloških možnosti v starem informacijskem okolju, v katerem se izvajajo pretežno vsi delovni procesi zavoda, so bile v letih 2011 in

⁸⁸ Upravljanje z dokumentarnim gradivom.

⁸⁹ Treba je zagotoviti vse vhodne podatke, tako prek projekta UDG kot tudi prek prenove celotnega upokojitvenega postopka, kar bo zagotavljalo sledljivost podatkov in evidentiranje podatkov po posameznem upravičencu.

2012 izvedene aktivnosti za vzpostavitev interaktivnih kontrol med datoteko uživalcev pravic in datoteko nakazovanja pokojnin, tako da se ob izdaji odločbe strokovnega delavca na OE pripravijo podatki o priznani pravici z vnosom podatkov v datoteko uživalcev pravic, ki se ob realizaciji odločbe prenesejo v datoteko nakazovanje pokojnin.

Pojasnilo zavoda

V zbirki matične evidence se evidentirana odločba lahko obravnava kot potencialna obveznost, medtem ko v zbirki CNP evidentirana odločba pomeni obveznost izplačila na podlagi v realizacijo prejete izvršljive odločbe⁹⁰ in na podlagi zakonsko določenih dokazil (potrdilo o živetju, potrdilo o šolanju). Pri navedeni rešitvi se izplačajo le upravičene zadeve, ki imajo podlago v zbirki matične evidence oziroma datoteki uživalcev pravic. Če v datoteki uživalcev pravic ni pravih podatkov, nakazila ni mogoče realizirati. Tudi pri nepravčasno izkazani upravičenosti soloobveznega užiivalca družinske pokojnine zneski družinske pokojnine ne zapadejo v plačilo pred prejemanjem potrdila o šolanju, saj se lahko izkaže, ko potrdilo ni predloženo, da upravičenec nima več pravice (zaradi prenehanja šolanja ali zaposlitve), kar pomeni, da poleg upravičenja do izplačila preneha tudi sama pravica.

3.4 Javno naročanje blaga, storitev in osnovnih sredstev

Zavod je v letu 2011 posloval s 558 dobavitelji, s katerimi je ustvaril 24.031.804 evre (z davkom na dodano vrednost) prometa. Z 38 dobavitelji (7 odstotkov) je ustvaril promet nad vrednostjo 48.000 evrov⁹¹, pri čemer je promet s temi dobavitelji skupaj predstavljal 91 odstotkov prometa. Preverili smo pravilnost postopkov izbire dobaviteljev materiala, izvajalcev storitev in dobaviteljev osnovnih sredstev glede na določila ZJN-2.

Zavod je v letu 2011 izvajal 37 postopkov oddaje javnih naročil, od tega 36 sam, enega pa Javna agencija za javna naročila. Z oddajo javnega naročila je bilo zaključenih 33 postopkov, in sicer je bilo oddanih:

- 16 javnih naročil po odprtem postopku;
- eno javno naročilo s pogajanjem brez predhodne objave;
- šest javnih naročil po postopku oddaje naročila male vrednosti;
- osem javnih naročil po evidenčnem postopku z zbiranjem ponudb po pravilniku o postopku za naročanje;
- dve javni naročili po 20. členu ZJN-2 (seznam storitev B).

3.4.1 Javno naročanje blaga in storitev

3.4.1.a Junija 2010 je zavod sklenil enoletno pogodbo⁹² s Termin, d. o. o., Bled za pomoč pri upravljanju, nadzoru in razvoju infrastrukture internetnega okolja, v znesku 72.300 evrov. Izvajalca storitev je izbral po postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Zavod je v obvestilu Ministrstvu za finance navedel, da lahko zaradi tehničnih zahtev predmeta javnega naročila naročilo izpolni samo ponudnik, s katerim se namerava zavod pogajati, saj bi drug izvajalec potreboval čas za spoznavanje in uvajanje v okolje, kar bi ogrozilo uvedbo vsebinskih rešitev v internetno okolje in izvedbo tega projekta. Če je vrednost predmeta javnega naročila pri naročanju blaga in storitev enaka ali večja od 40.000 evrov in

⁹⁰ Pripadajoči zneski po odločbi zapadejo v plačilo šele, ko nastopi izvršljivost, ne neposredno z izdajo odločbe.

⁹¹ Znesek 40.000 evrov, povečan za 20-odstotni DDV.

⁹² Št. 410-289/2010 z dne 14. 6. 2010.

manjša od 125.000 evrov, se v skladu s točko b) drugega odstavka 24. člena ZJN-2 javno naročanje izvede ob uporabi postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi ali katerem koli drugem postopku iz 1. do 5. točke prvega odstavka prej navedenega člena. V skladu z 2. točko prvega odstavka 29. člena ZJN-2 se postopek s pogajanjem brez predhodne objave lahko uporabi za javna naročila gradenj, blaga in storitev, če lahko zaradi tehničnih oziroma umetniških zahtev predmeta javnega naročila ali iz razlogov, ki so povezani z varovanjem izključnih pravic, naročilo izpolni le določen ponudnik. Zavod ni ravnal v skladu z 2. točko prvega odstavka 29. člena ZJN-2, ker izbrani izvajalec storitev ni edini ponudnik, ki bi lahko izpolnil naročilo glede na njegove tehnične zahteve, zato plačilo opravljenih storitev v letu 2011 v znesku 29.481 evrov šteje kot nepravilnost.

3.4.1.b Zavod je družbi Telekom, d. d., Ljubljana v letu 2011 plačal opravljene telekomunikacijske storitve v skupnem znesku 369.046 evrov⁹³. ZJN-2 v 20. členu določa, da se javna naročila, katerih predmet so storitve s seznama storitev A⁹⁴, oddajo v skladu s tem zakonom. Telekomunikacijske storitve so navedene na seznamu storitev A. Zavod je kršil 24. člen ZJN-2, ker izvajalca storitev ni izbral po enem izmed postopkov, določenih v tem členu.

Pojasnilo zavoda

Zavod je januarja 2013 izdal sklep o začetku odprtega postopka oddaje javnega naročila za najem komunikacijskih povezav za komunikacijsko omrežje ZPIZ.

3.4.2 Javno naročanje osnovnih sredstev

3.4.2.a Zavod je pri plačilu storitev nadgradnje diskovnih kapacitet v znesku 138.450 evrov (od tega 91.377 evrov v letu 2011) v zvezi z nabavo opreme za nadgradnjo diskovnega polja⁹⁵ ravnal v nasprotju s 6. členom pogodbe, ki določa, da dobavitelj izstavi račun po vseh opravljenih storitvah. Zavod je plačal račun, izstavljen le za del storitev, konec leta 2010. Drugi del storitev je plačal v letu 2011. Obkrajat je zavod storitve prevzel na podlagi primopredajnega zapisnika, ki ga je podpisal le en prevzemnik, namesto dveh, kot je določeno v pravilniku o postopku za naročanje.

Pojasnilo zavoda

Zavod je v letu 2010 plačal vse storitve nadgradnje, katerih delovanje je bilo potrjeno. S tem je želel upoštevati realizacijo v letu 2010 načrtovanih nalog in naročil.

Dobavitelj je račun v znesku 47.073 evrov za del storitev izstavil 24. 12. 2010. Zavod ga je plačal pred rokom zapadlosti⁹⁶, tj. 30. 12. 2010. Račun za drugi del storitev v znesku 91.377 evrov je dobavitelj izstavil

⁹³ Znesek 369.046 evrov se nanaša na naročnino za telefonske/telefaks priključke in klice v skupnem znesku 131.411 evrov ter storitve navideznega zasebnega omrežja in zakup kapacitete podatkovnih vodov v skupnem znesku 237.635 evrov.

⁹⁴ Priloga 2 k Uredbi o seznamih naročnikov, seznamih gradenj, storitev, določenih vrst blaga, obveznih informacijah v objavah, opisih tehničnih specifikacij in zahtevah, ki jih mora izpolnjevati oprema za elektronsko naročanje, Uradni list RS, št. 18/07.

⁹⁵ JN št. 961-06/2010, pogodba št. 410-311/2010 z dne 24. 8. 2010 in aneks št. 410-311/2010-1 z dne 7. 2. 2011 za podaljšanje izvedbe storitev do 31. 5. 2011. Oprema v vrednosti 313.076 evrov je bila dobavljena 30. 9. 2010.

⁹⁶ 23. 1. 2011.

7. 6. 2011, zavod ga je plačal na dan zapadlosti 12. 7. 2011. Računoma bi morali biti priloženi tudi potrjeni računi dobaviteljevega podizvajalca.

3.4.2.b Zavod je za nadgradnjo glavnega strežnika, za nadgradnjo diskovnih kapacitet in dobavo avtomatizirane tračne knjižnice izvedel javni razpis⁹⁷ po odprtem postopku. Naročilo je razdelil v tri sklope. Najugodnejšega ponudnika je izbiral na podlagi najnižje cene za posamezen sklop naročila. Ponudbi sta oddala dva ponudnika. Zavod je z izbranim ponudnikom, družbo S&T Slovenija, d. d., Ljubljana, sklenil tri pogodbe⁹⁸, za vsak sklop naročila posebej, v skupnem znesku 1.642.788 evrov (z DDV). Ponudnik je v ponudbi navedel, da bo del naročila⁹⁹ izpolnil podizvajalec, IBM Slovenija, Podjetje za proizvodnjo, marketing in storitve, d. o. o., Ljubljana.

Izvajalec naročila je opremo v vrednosti 1.604.388 evrov dobavil na dan podpisa pogodbe, 29. 12. 2011. Povezane storitve za uporabnost nabavljene opreme je dobavitelj po pogodbi lahko opravil v roku 60 dni od dneva dobave opreme. Zavod je z dobaviteljem 29. 2. 2012 sklenil anekse k vsem trem pogodbam za podaljšanje roka izvedbe storitev za 1. in 2. sklop (do 31. 3. 2012) in 3. sklop (do 31. 5. 2012), ker naročnik ni zagotovil dogovorjenih pogojev za izvajanje naročila. Poleg tega sta za podaljšanje roka za 3. sklop pogodbeni stranki ugotovili, da obstajajo razlogi, ki jih ni bilo mogoče predvideti.

Pojasnilo zavoda

Zavod je podaljšanje rokov izpolnitve posla predlagal, kadar ni mogel zagotoviti pogojev za izvedbo storitev (zaradi zasedenosti delavcev zaradi večjega obsega dela, sočasnega izvajanja več nalog). V enem primeru je zavod predlagal podaljšanje roka izvedbe zaradi vzporednega izvajanja projekta ki ga je želel dokončati prej.

Zavod rokov izvedbe storitev v pogodbah ni določil usklajeno glede na vrstni red izvedbe projektov. V razpisni dokumentaciji in pogodbah je določil, da bo opremo plačal pred izvedbo storitev, potrebnih za začetek uporabe opreme, ter da garancijski roki za opremo in storitve pričnejo teči od prevzema opreme dalje, čeprav oprema brez kasneje izvedenih storitev, za izvedbo katerih so bili roki podaljšani od dveh do štirih mesecev, še ni bila uporabna v skladu s cilji naročnika.

Pojasnilo zavoda

Oprema se v produkcijsko delovanje vključi pred izvedbo vseh storitev, ki so nujne za njeno vključitev v produkcijsko informacijsko okolje. Oprema je bila takoj delno uporabna v skladu z vmesnimi cilji zavoda. Zato je pomembno, da je zavod lastnik opreme, na kateri se izvajajo storitve oziroma so shranjeni produkcijski podatki. Tako je zagotovljeno, da že vpeljane produkcijske funkcije opreme niso odvisne od morebitnih nepredvidenih dogodkov ob izvajanju pogodbe.

⁹⁷ JN št. 961-13/2011.

⁹⁸ Za 1. sklop pogodba št. 410-220/2011, za 2. sklop pogodba št. 410-221/2011, za 3. sklop pogodba št. 410-222/2011, vse pogodbe z dne 29. 12. 2011.

⁹⁹ 100 odstotkov vrednosti storitev za 1. sklop naročila (1,4286 odstotka vrednosti 1. sklopa naročila), 48,9 odstotka vrednosti storitev za 2. sklop (2,238 odstotka vrednosti 2. sklopa) in 48,9 odstotka vrednosti storitev za 3. sklop naročila (1,2 odstotka vrednosti 3. sklopa).

Zavod je račune za dobavljeno opremo plačeval pred rokom zapadlosti plačila¹⁰⁰, ne da bi bilo to potrebno, in za to tudi ni poskušal doseči kakšnega nadomestila.

Prevzemne zapisnike in dobavnice za dobavljeno opremo na podlagi javnega naročila št. 961-13/2011 je podpisal samo uslužbenec sektorja informacijskih tehnologij. Prevzem blaga bi poleg njega moral na podlagi 40. člena pravilnika o postopku za naročanje potrditi tudi pristojni uslužbenec oddelka za nabavo in ekonomat.

3.4.2.c Zavod je za izbiro ponudnika za dvoletni najem programske opreme (ki jo je opredelil kot investicijo v ocenjeni vrednosti 19.900 evrov brez DDV) uporabil evidenčni postopek z zbiranjem ponudb na podlagi 22. člena pravilnika o postopku za naročanje. Podobno programsko opremo istega ponudnika je zavod uporabljal tudi leto pred oddajo naročila za dve leti kar pomeni, da je in bo tovrstno programsko opremo potreboval v daljšem obdobju. Zato bi pri izračunu ocenjene vrednosti naročila moral upoštevati določbe 14. člena ZJN-2 glede izračuna ocenjene vrednosti pri naročilih za daljše obdobje – torej njihovo mesečno vrednost pomnoženo z 48 – in izvesti ustrezen postopek javnega naročanja v skladu z drugim odstavkom 24. člena ZJN-2.

Zavod je izvedel dvoletni¹⁰¹ najem varnostne programske opreme na podlagi naročilnice, ki ne vsebuje določil in pogojev, razvidnih iz dokumentacije ob povabilu k ponudbi in same ponudbe, na katere se tudi ne sklicuje. Zavod z naročilnico, ki ne vsebuje pogojev izvedbe naročila in pravnega varstva izpolnitve naročila, ni ustrezno zavaroval javnih sredstev.

3.5 Opravljanje storitev na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb

Zavod je v letu 2011 na podlagi avtorskih pogodb, sklenjenih z izvedenci, za plačilo opravljenega dela v invalidskih komisijah porabil 2.276.970 evrov. Invalidske komisije so podobno kot v letu 2010 pripravile 49.183 izvedenskih mnenj¹⁰².

Za plačilo opravljenega dela na podlagi podjemnih pogodb je zavod porabil 39.583 evrov. Dela so se nanašala predvsem na urejanje internega glasila in strojepisna dela. V primerjavi z letom poprej so se stroški zmanjšali za 85 odstotkov predvsem zaradi projekta e-ZPIZ, ki je bil končan v letu 2010.

¹⁰⁰ Zavod je račune za plačilo dobave materiala na podlagi treh pogodb v znesku 1.604.388 evrov, sklenjenih z izbranim ponudnikom na podlagi javnega naročila št. 961-13/2011, poravnal na dan, ko so bili izdani – torej na dan dobave opreme in hkrati sklenitve pogodbe – 29. 12. 2011. (to je 33 dni pred datumom zapadlosti računov).

¹⁰¹ V povabilu k oddaji ponudbe je v opisu predmeta javnega naročila navedeno, da je obdobje naročila dve leti, in med tehničnimi zahtevami, da mora ponudnik zagotavljati programske popravke za obdobje dveh let od dneva dobave.

¹⁰² Izvedenska mnenja so kot avtorsko delo priznana v skladu s 5. členom Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, Uradni list RS, št. 16/07-UPB3, 68/08.

4. MNENJE

Revidirali smo računovodske izkaze *Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije*, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2011, izkaz prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb ter izkaz računa financiranja za tedaj končano leto ter pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2011.

4.1 Mnenje o računovodskih izkazih

Pozitivno mnenje

Menimo, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije na dan 31. decembra 2011 ter prihodke in odhodke oziroma prejemke in izdatke zavoda za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o računovodstvu.

4.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ni posloval v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- v matični evidenci uživalcev pravic ni zagotovil vseh podatkov, ki jih določa Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja – točka 3.3.1;
- pri nabavi materiala, storitev in osnovnih sredstev v znesku 509.804 evre ter pri izvajanju posameznih postopkov izbire dobaviteljev in izvajalcev je ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju – točke 3.4.1.a, 3.4.1.b, 3.4.2.a. in 3.4.2.c.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2011 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali pred drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 200 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96